

τιμή : 1,5 ευρώ

εν αιθρία

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

Σεπτέμβριος 2012 - 22ος Χρόνος

Διαβάστε σ' αυτό το φύλλο

Άστοχη και ατεκμηρίωτη η συγχώνευση των Φορέων Διαχείρισης

Επιστολή της ΟΙΚΙΠΑ στον
πρωθυπουργό και τους αρμόδιους
υπουργούς
Σελίδες 4 και 12

Η καλοκαιρινή μας εκδρομή στη Δυτική Μακεδονία

Ένα υπέροχο οικοτουριστικό
εξαήμερο στους βιοτόπους της Αρ-
κούδας, και των Αργυροπελεκάνων.
Σελίδες 8 και 9

Απορρίμματα: Ώρες ευθύνης

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟ Ν. ΑΧΑΪΑΣ

Εργοστάσιο Ανακύκλωσης

Σημαντική εξέλιξη στο κρίσιμο θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων, συνιστά η έγκριση της κατασκευής της μονάδας επεξεργασίας αστικών στερεών απορριμμάτων στο νομό Αχαΐας, που έγινε από τη Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) στη συνεδρίασή της Πέμπτης 9 Αυγούστου υπό τον υπουργό Ανάπτυξης Κωστή Χατζηδάκη. Κατόπιν αυτού αναμένεται ο Δήμος Πατρέων σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ να προχωρήσει, εντός του Σεπτεμβρίου

2012, στην έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας.

Στην ίδια συνεδρίαση καταγράφηκε και η πορεία των ανάλογων έργων διαχείρισης απορριμμάτων στους νομούς Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας. Στους νομούς αυτούς βρισκόμαστε στο στάδιο ολοκλήρωσης της διαδικασίας προεπιλογής των υποψηφίων για το έργο εταιριών και εντός του Σεπτεμβρίου αναμένεται να ξεκινήσει η διαδικασία του λεγόμενου ανταγωνιστικού διαλόγου.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ 16

Κάδοι ολικού διαχωρισμού και ανακύκλωσης -Σκάλα Λακωνίας

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΚΤΗΜΑ "ΦΟΥΓΚΑ" ΤΗΣ ΦΟΛΩΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Το κτήμα «ΦΟΥΓΚΑ» στη Φολή του ν. Ηλείας θα επισκευτούμε την Κυριακή 7 Οκτωβρίου στα πλαίσια των Οικοεξορμήσεών μας. Στις παρυφές του δάσους της Φολής

μια ομάδα ανθρώπων που έφυγαν από την πολύβουη Αθήνα, αφήνοντας πίσω τους το άγχος το θόρυβο τη ρύπανση (προσθέστε ότι άλλο θέλετε) δημιούργησαν το όνειρό τους στην ύπαιθρο σε ένα όμορφο κτήμα, το κτήμα Φούγκα.

Θα μας ξεναγήσουν δείχνοντάς μας το φυσικό τρόπο ζωής που οι περισσότεροι ως αστοί, έχουμε ξεχάσει ή δεν τον έχουμε γνωρίσει καθόλου! Ποιος γνωρίζει ότι μπορείς να μεταφέρεις νερό σε υψηλότερο επίπεδο χωρίς τη χρήση ρεύματος, ή μηχανής εσωτερικής καύσης; Γνώσεις των αρχαίων προγόνων μας που αφήσαμε να σβήσουν στη δύννη του πετρελαίου.

Φυσικά η εκδρομή μας θα κλείσει με επίσκεψη σε χώρους της περιοχής που αξίζουν την παρουσία μας. Όλα αυτά την Κυριακή 7 Οκτώβρη.

Κρατήσεις θέσεων στο γνωστό τηλέφωνο της κίνησης 2610321010 κάθε απόγευμα 7 έως 9 εκτός Σαββατοκύριακου.

Πάτρα ρωμαϊκή - Πάτρα μυκηναϊκή πόλη — Σκέψεις για ένα τουριστικό brand name για την Πάτρα —

Το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο της Πάτρας, όνειρο δεκαετιών κοσμή από το 2009 την είσοδο της τρίτης πόλης της χώρας. Μεγάλο (8.000 τ.μ. σε οικοπέδο 28.000 τ.μ.), με σύγχρονη αρχιτεκτονική και αντίληψη στην παρουσίαση των εκθεμάτων του και καλοσχεδιασμένους χώρους, δίνει μια εξαιρετική εικόνα του ιστορικού πολιτιστικού παρελθόντος μιας διαχρονικά σημαντικής για τον ευρύτερο ελληνικό χώρο πόλης και περιοχής.

Παρά ταύτα, σύμφωνα και με πρόσφατα δημοσιεύματα, η επισκεψιμότητά του, απελπιστικά κάτω του αναμενομένου, κάθε άλλο παρά αντανακλά τα πλεονεκτήματά του. Μερίδιο ευθύνης, βέβαια γι' αυτό έχει και η γενικότερα αναντίστοιχη με το μέγεθός της τουριστική ελκυστικότητα της Πάτρας.

Ασφαλώς δεν έχουμε δίπλα μας καμιά Κνωσό αλλά υπάρχουν πράγματα που μπορούμε να κάνουμε αν θέλουμε όχι απλά να ανεβάσουμε την ελκυστικότητα της πόλης και του Μουσείου της, αλλά και να την εντάξουμε στη λίστα των σημαντικών για τον τουρίστα

προορισμών της χώρας.

Ένα από τα πεδία προτεραιότητας για τον σκοπό αυτόν είναι η ενίσχυση του ιδιαίτερου προφίλ της πόλης και του Μουσείου της. Άποψή μας είναι να αποδοθεί έμφαση πρωτίστως στον χαρακτήρα της Πάτρας ως **κατ' εξοχήν πόλης της αρχαιολογίας της ρωμαϊκής εποχής**, που πράγματι είναι, και σε δεύτερο πλάνο της μυκηναϊκής. Όπως είναι σαφές στον καθένα ότι το Ηράκλειο είναι η «μινωική» πόλη, έτσι θα μπορούσε να αποδειχθεί ιδιαίτερα αποδοτικό να συνδεθεί στην συνείδηση του κοινού η Πάτρα με την έννοια της «ρωμαϊκής» πόλης.

Υπάρχουν μια σειρά από κινήσεις, που σε πρώτη προσέγγιση, είναι αναγκαίες για να υπηρετηθεί αυτός ο στόχος.

Η πρώτη είναι να το αποφασίσουμε και να το διαλαλήσουμε. Ναι, η Πάτρα είναι η Ρωμαϊκή Πάτρα, είναι η μυκηναϊκή Πάτρα. Ναι, το μεγάλο και εξαιρετικό Μουσείο της είναι το κατεξοχήν «ρωμαϊκό» Μουσείο της χώρας.

Για να γίνει αυτό πρέπει εμείς οι ίδιοι πρώτα πρώτα να γνωρίσουμε τα ορατά ρωμαϊκά μνημεία της πόλης, όπως το στάδιο στην Ηφαίστου, την ακέραιη δίτοξη ρωμαϊκή γέφυρα, πολύ κοντά στο Μουσείο, το Βυζαντικό - μεσαιωνικό υδραγωγείο στην περιοχή της Μικρής περιμετρικής, αλλά

και το παρακείμενο ρωμαϊκό, τα διάσπαρτα κτίσματα ρωμαϊκής εποχής στην Άνω Πόλη, την Πλατεία Ψηλαλωνίων, που υπήρξε δημόσιος χώρος και την ρωμαϊκή εποχή και άλλα που χρειάζεται να καταγραφούν, μαζί με τους τρόπους πρόσβασης σ' αυτά, σε ένα μελετημένο τουριστικό χάρτη.

Στον ίδιο χάρτη είναι αναγκαίο να εντάσσονται τα σημαντικά **μυκηναϊκά μνημεία** της Αχαΐας με πρώτο τον χώρο της Βούντενης αλλά και άλλους λιγότερο γνωστούς, όπως ο θολωτός τάφος στην περιοχή Σαραβαλιού και τα ευρήματα στην νοτιοδυτική πλευρά του νομού. Υποδειγματικές διαδρομές στα ενδιαφέροντα σημεία με επίκεντρο το Μουσείο και προτάσεις που να απαντούν στον ερώτημα του επισκέπτη «πως θα έχω μια πλούσια εμπειρία σ' αυτήν την πόλη» μπορούν να εκπονηθούν.

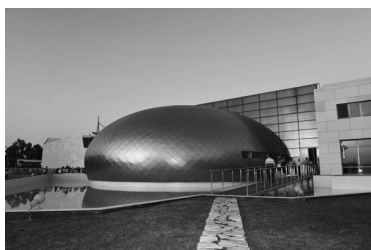
Παράλληλα, μπορούμε και πρέπει να συνδυάσουμε μια τέτοια ολοκληρωμένη προβολή του ρωμαϊκού και μυκηναϊκού χαρακτήρα της πόλης μας με την ανάδειξη του αναβαθμισμένου και ζωντανού, μετά και τις πεζοδρομήσεις, ιστορικού της κέντρου, και της αξιόλογης νυκτερινής ζωής της, όπως και των ποικίλων φυσικών τοπίων που την περιβάλλουν. Εννοείται βέβαια, ότι τα γεφύρια της Άρτας που λέγονται Μικρή Περιμετρική και δρόμος πρόσβασης προς τη Βούντενη κάποτε πρέπει να ολοκληρωθούν.

Ακόμη, μπορούν άμεσα να γίνουν απλά πράγματα, όπως η βελτίωση της λειτουργίας των σημείων παροχής τουριστικών πληροφοριών ή η δραστική βελτίωση της φτωχής και πλήρως αναντίστοιχης με το μέγεθος και τη σημασία του, ιστοσελίδας του Μουσείου. Επίσης να δρομολογηθεί επιτέλους προς υλοποίηση ο υπάρχων σχεδιασμός για την μετατροπή των 20 στρεμμάτων του περιβάλλοντος το Μουσείο χώρου σε Πολιτιστικό Πάρκο και να διερευνηθεί η χρηματοδότησή του από ευρωπαϊκό πρόγραμμα.

Πολλά ακόμη, βέβαια, μπορούν να προταθούν για να στηριχθεί μια ουσιαστική άνοδος της τουριστικής ελκυστικότητας της Πάτρας στην καθιέρωση ενός ορατού και διακριτού χαρακτήρα, όπως αυτός που περιγράψαμε. Μπορούν και πρέπει να μελετηθούν και να δρομολογηθούν. Εκείνο που δεν πρέπει να συνεχιστεί είναι να αποδεχόμαστε μοιρολατρικά ότι αυτή η μεγάλη πολιτιστική επένδυση, το επίτευγμα του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου της Πάτρας, θα παραμείνει αναξιοποίητη ευκαιρία.

Αν το πάρουμε ζεστά, αν του δώσουμε αυτά που του αξίζουν, θα μας ανταποδώσει στο πολλαπλάσιο.

Πρώτη δημοσίευση στην ιστοσελίδα thebest.gr στις 24 Ιουλίου 12

Τέχνες και Πολιτισμός Σεπτέμβριος 2012

Ακόμη και αν το καλοκαίρι αποτελεί για τους περισσότερους μια ευκαιρία για μικρές ή μεγάλες αποδράσεις από την πόλη μας, έρχεται η στιγμή της επιστροφής, οπότε συνειδητοποιούμε ότι θα πρέπει να ζήσουμε για όλο τον υπόλοιπο χρόνο μέσα στο αστικό περιβάλλον για το οποίο θα πρέπει να συμβάλουμε και να διεκδικήσουμε την ύπαρξη συνθηκών σεβασμού των δημόσιων χώρων οι οποίοι αποτελούν και την ανάσα κάθε δομημένου περιβάλλοντος.

Η ύπαρξη επαρκών **ελεύθερων χώρων με πράσινο**, χωρίς αυθαίρετες παρεμβάσεις και ρύπανση αποτελεί το ζητούμενο στις μέρες μας και κυρίως σε πόλεις όπως η Πάτρα όπου οι δημόσιοι χώροι καθημερινά υφίστανται καταπατήσεις και κακοποιήσεις.

Η προστασία των υπαρχόντων αδόμητων χώρων του αστικού μας περιβάλλοντος, από την αυθαίρετη η μερικές φορές νομότυπη (με διάφορα κολπάκια) δόμηση, την κατάληψη από ανωφελείς και οκληρές δραστηριότητες και κατασκευές, την εγκατάλειψη και την αισθητική τους υποβάθμιση, θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα για όλους μας, από την τοπική αυτοδιοίκηση μέχρι και τους απλούς πολίτες, προκειμένου το αβίωτο αστικό περιβάλλον να γίνει ξανά βιώσιμο από όλους.

Οι πολίτες και οι ομάδες-οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στα πλαίσια της πόλης θα πρέπει εκτός από τις εθελοντικές παρεμβάσεις και ενέργειες να ασκήσουν πιέσεις και προς την πλευρά της τοπικής αυτοδιοίκησης η οποία θα πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες που της αναλογούν

και να μην κρύβεται πίσω από την γνωστή πλέον δικαιολογία της οικονομικής κρίσης, καθώς για πολλά πράγματα δεν είναι τόσο απαραίτητα τα λεφτά (που μερικές φορές επαρκούν για συμβούλους και δραστηριότητες “βιτρίνας”) όσο η βούληση και ο σωστός προγραμματισμός.

Η διεκδίκηση μίας καλύτερης πόλης είναι δικαίωμά μας αλλά και υποχρέωσή μας και υπάρχουν πολλοί τρόποι να επικοινωνήσουμε και να διεκδικήσουμε, συνδυάζοντας τις δυνάμεις και τις ικανότητές μας, κάτι το οποίο μπορούμε να διαπιστώσουμε και σε ιστοσελίδες με ανάλογη δραστηριότητα όπως η www.monumenta.gr, που ασχολείται με θέματα προστασίας της φυσικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Ελλάδας και της Κύπρου.

Η ιστοσελίδα αποτελεί στην ουσία ένα

ηλεκτρονικό περιοδικό με θεματικά τεύχη, μέσα από το οποίο προβάλλονται θέματα προστασίας φυσικού περιβάλλοντος, αστικών και ιστορικών μνημείων, συγκεντρώνονται φωνές διαμαρτυρίας από όλη τη χώρα για συγκεκριμένα θέματα, αποτελώντας ένας χώρο δυναμικής παρουσίας ιδεών και θεμάτων στον οποίο μπορούμε όλοι μας να συμμετέχουμε ενεργά.

Ο χειμώνας αυτός μπορεί να αποτελέσει μια νέα αρχή για την καταγραφή και την αξιολόγηση των προβλημάτων των ελεύθερων και κοινόχρηστων χώρων (πολλά από τα προβλήματα έχουν αναδειχθεί απαλειμμένα από ενεργές ομάδες πολιτών και οργανώσεις) και να γίνει μία συντονισμένη και προγραμματισμένη προσπάθεια από τους αρμόδιους φορείς για την αποκατάσταση, την βελτίωση και την προστασία χώρων και περιοχών που αδικαιολόγητα έχουν εγκαταλειφθεί στην τύχη τους.

Είναι βέβαιο ότι αν η δημοτική αρχή δείξει το ανάλογο ενδιαφέρον και δραστηριοποίηση θα βρει στο πλευρό την πλειοψηφία των πολιτών, αλλιώς θα βρεθεί ανεπανόρθωτα εκτεθειμένη στη συνείδησή τους.

Η νέα πολιτιστική περίοδος ανοίγει με την έκθεση 2-design ... and other στο χώρο της γκαλερί CYBE, όπου παρουσιάζουν την δουλειά τους οι εικαστικοί Έλενα Κωνσταντινοπούλου και Μαρίνα Μπογονικολού.

Τα εγκαίνια της έκθεσης θα γίνουν την Παρασκευή 7 Σεπτεμβρίου και η διάρκεια της θα είναι μέχρι τις 29 του ίδιου μήνα.

Πυρηνικό συμβάν στη Γαλλία

Το νέο πυρηνικό ατύχημα που συνέβη στην Γαλλία αυτή τη φορά, στη γερασμένη μονάδα του Fessenheim, στις 5 Σεπτεμβρίου ήρθε να μας θυμίσει ότι η πυρηνική ενέργεια δεν μπορεί να λειτουργήσει (όπως είναι ανάγκη, δεδομένης της επικινδυνότητάς της) σε συνθήκες απόλυτης ασφάλειας.

Η άμεση διαβεβαίωση του γαλλικού υπουργείου Ενέργειας για μικρές και ελεγχόμενες επιπτώσεις, δεν πρέπει να καθησυχάζει κανέναν. Η εμφάνιση των πυρηνικών ατυχημάτων ως μικρότερων από αυτά που πράγματι ήταν χαρακτηρίζει κατά γενικό κανόνα την ως τώρα εμπειρία, οπότε μέχρι να υπάρξουν ανεξάρτητες εκτιμήσεις ας κρατάμε μικρό καλάθι.

Το νέο συμβάν, σε μια χώρα πυρηνικά «προηγμένη» μας θυμίζει ότι η θεμελιώδης πρόταση του οικολογικού κινήματος για πλήρη απεξάρτηση από τα πυρηνικά εργοστάσια (φυσικά και όπλα) είναι ο μόνος ρεαλιστικός δρόμος για την Ευρώπη και παγκόσμια.

Τα πυρηνικά είναι θανάσιμος κίνδυνος, τα ορυκτά καύσιμα καταστρέφουν το κλίμα. Για μια ακόμη φορά το δίπολο δραστηκής εξοικονόμησης και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας προβάλλει ως η μόνη βιώσιμη λύση για τον πολιτισμό μας.

εν αιθρία

ΚΩΔ.ΕΛΤΑ 2264

Περιοδική Έκδοση της Οικολογικής Κίνησης ΠΑΤΡΑΣ
Διεύθυνση Βύρωνος 20Α - Τ.Κ. 26 224 ΠΑΤΡΑ
Α.Φ.Μ. : 090048446 - Γ' ΔΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο : Θωμάς Κουτρούμπας
Τηλέφωνο & Fax : 2610 32 10 10
email : oikipa@otenet.gr

Τηλέφωνα μελών : 2610 327 234 , 643 541

Διευθύνεται απο συντακτική επιτροπή

- Διανέμεται δωρεάν στους υποστηρικτές μας
- Ετήσια συνδρομή για φορείς , οργανισμούς , υπηρεσίες
- 45 ευρώ

Επιταγές : Γ.Βασιλακόπουλος - Καποδιστρίου 94 , 26224 , ΠΑΤΡΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ : Φραγκισκάτος Γεράσιμος, 2610 521 125

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ : Γεωργαντά Άιρις , 6983884497

Αριθμός Λογαριασμού για κατάθεση συνδρομών
0026-0015-73-0103530143

EUROBANK IBAN: GR1802600150000730103530143
(Βασιλακόπουλος Γ. - Κανέλλης Γ.)

Μετά τη κατάθεση ενημερώστε μας τηλεφωνικά

Άστοχη και ατεκμηρίωτη η συγχώνευση των Φορέων Διαχείρισης

Στροφυλιά

Μετά από μεγάλες και αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στην αναδιοργάνωση της διοικητικής δομής των φορέων του δημοσίου τομέα, η σημερινή κυβέρνηση, σε συνθήκες πίεσης χρόνου, προχωρεί και σε μη μελετημένες, άσκοπες και πιθανότατα επιζήμιες συγχωνεύσεις φορέων. Χαρακτηριστική περίπτωση η χωρίς τεκμηρίωση (δεν αναμένεται οικονομικό όφελος) η σχεδιασμός (γίνεται λόγος για «κατά προσέγγιση» μείωση σε 14) των Φορέων Διαχείρισης των προστατευμένων φυσικών Περιοχών. Αυτό πρακτικά σημαίνει, στην περίπτωση της Δυτικής Ελλάδος ότι ένα Δ.Σ θα αποφασίζει για τα θέματα της λιμνοθάλασσας Μεσολογίου, της Στροφυλιάς και του Χελμού - Βουραϊκού, κάτι που αναμένεται να δημιουργήσει προβλήματα παρά να λύσει.

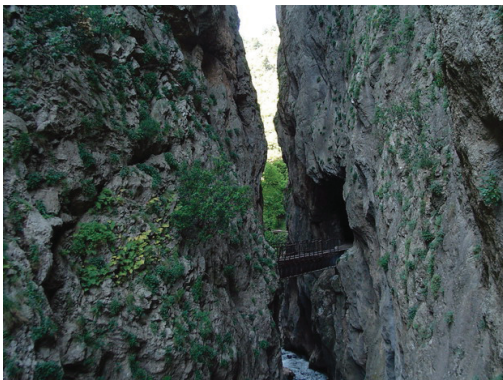
Η ΟΙΚΙΠΑ έστειλε για το θέμα αυτό την παρακάτω επιστολή στον πρωθυπουργό και τους αρμόδιους υπουργούς:

Κύριε Πρωθυπουργέ, κύριοι Υπουργοί,

Στην πρόσφατη κυβερνητική αναγγελία σχετικά με τους υπό συγχώνευση φορείς του Δημοσίου περιλαμβάνονται και οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών της χώρας οι οποίοι σχεδιάζεται να γίνουν από 29 που είναι σήμερα 14 «κατά προσέγγιση».

Σας απευθύνουμε έκκληση να επανεξετάσετε την πρόταση αυτή διότι, είναι όχι μόνο ατεκμηρίωτη, ως προς τον σκοπό που υποτίθεται ότι υπηρετεί (μείωση της οικονομικής επιβάρυνσης του Δημοσίου), αλλά και θα αποδειχθεί επιζήμια όσον αφορά τους σκοπούς ουσίας που υπηρετούν οι ιδρυθέντες προς εκπλήρωση υποχρεώσεών μας από την ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία Φορείς Διαχείρισης.

Πράγματι, με δεδομένο ότι η χρηματοδότηση των Φ.Δ. γίνεται κατά ποσοστό που εγγίζει το 100% από το ΕΣΠΑ, καθώς και το γεγονός ότι τα ΔΣ τους είναι άμισθα,

Βουραϊκός

καμιά εξοικονόμηση δεν προκύπτει. Αντιθέτως η διατάραξη που αναπόφευκτα θα υπάρξει σε εκτελούμενα από τους ΦΔ ευρωπαϊκά προγράμματα, πιθανόν να οδηγήσει τόσο σε βλάβη αυτών όσο και σε απώλεια πόρων.

Επιπλέον θα υπάρξει ζημία σε ότι αφορά την ίδια την υπηρετήση των σκοπών των ΦΔ από την εγκατάλειψη της σημερινής αποκεντρωμένης, και κατά περιοχή δομής τους με μια βεβιασμένη συγκεντρωτική ενοποίηση που μπορεί να οδηγήσει υπό την ίδια διοίκηση ανόμοιες περιοχές (πχ ορεινές με πεδινές υγροτοπικές).

Παρακαλούμε επομένως θερμότατα όχι μόνο για την επανεξέταση της πρότασης και την διατήρηση της αποκεντρωμένης δομής των ΦΔ, αλλά και την ταχεία αναβάθμιση της νομοθεσίας προστασίας την οποία εφαρμόζουν από το καθεστώς των ΚΥΑ στο προβλεπόμενο από τη βασική περιβαλλοντική νομοθεσία καθεστώς των Προεδρικών διαταγμάτων.

ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ο Πανελλαδικός Σύλλογος Εργαζομένων στους Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και το Δίκτυο Προέδρων Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, εξέδωσαν από κοινού Δελτίο Τύπου, ελπίζοντας, όπως αναφέρουν έστω και την ύστατη στιγμή στην εξαίρεση των Φορέων Διαχείρισης Π.Π. από τις ανακοινωθέντες συγχωνεύσεις ορ-

γανισμών του Δημοσίου τομέα.

Χαρακτηρίζουν «άνευ επιστημονικής τεκμηρίωσης και οικονομικής σκοπιμότητας τη δρομολογούμενη συγχώνευση των Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών» και τονίζουν ότι «οι δρομολογούμενες συγχωνεύσεις Φορέων Διαχείρισης, όχι μόνο δεν δημιουργούν δημοσιονομικό όφελος αλλά αντίθετα θα προκαλέσουν δημοσιονομική ζημία. Αν συμπολογίσουμε και την περιβαλλοντική ζημία που θα υποστούν οι Προστατευόμενες Περιοχές της χώρας μας, για την ανάλυση των οποίων θα χρειαστούν πολλές σελίδες!!!, εύλογα αναρωτιέται κανείς για ποιο λόγο επιλέγηκαν οι Φ.Δ.Π.Π. «για την πρώτη αυτή πιλοτική φάση του εγχειρήματος συγχωνεύσεως φορέων»

ΟΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ Δ. ΕΛΛΑΔΑΣ

Σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες της «Εν αιθρία» και με βάση σχέδιο που εκπονήθηκε απ' το ΥΠΕΚΑ, συγχωνεύονται οι ΦΔ Μεσολογίου, Αμβρακικού και Καλαμά σε ενιαίο φορέα με τίτλο «ΦΔ υγροτόπων Δυτικής Ηπείρου και Μεσολογίου» με έδρα την Άρτα!!!

Επίσης συγχωνεύονται οι ΦΔ Κοτυχίου-Στροφυλιάς και Χελμού-Βουραϊκού σε ενιαίο φορέα με τίτλο «ΦΔ οικοσυστημάτων Δυτικής Πελοποννήσου» με έδρα την Πάτρα. Την ίδια ώρα, με βάση τους σχεδιασμούς του υπουργείου, παραμένουν ανέγγιχτοι οι ΦΔ Ζακύνθου, Αλοννήσου, Πρεσπών, Ολύμπου, Σαμαριάς και Πάρνωνια.

ΞΕΚΙΝΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΡΓΟ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σχέδιο για την χρησιμοποίηση των υποθαλασσίων ρευμάτων ως πηγή ηλεκτρικής ενέργειας, προτίθεται να υλοποιήσει η Renes Development.

Ηδη η εταιρία υπέβαλε τον Ιούνιο σχετική αίτηση στην ΡΑΕ (Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας), και αναμένει την αδειοδότηση του έργου.

Ο σταθμός που θα είναι ισχύος 2 MW, θα εγκατασταθεί στο στενό μεταξύ **Ανδρου και Τήνου** που επιλέχθηκε λόγω της ύπαρξης σημαντικών θαλασσίων ρευμάτων.

Πρόκειται για ένα πρωτοποριακό στα ελληνικά δεδομένα έργο, με γραφειοκρατικές δυσκολίες στη υλοποίηση του αφού δεν υπάρχει συγκεκρι-

Θαλάσσια Ενέργεια

μένο ρυθμιστικό καθεστώς για την παραγωγή ενέργειας από υποθαλάσσια ρεύματα, οπότε το έργο υπάγεται στο Νόμο 3851 και την ευρύτερη περιβαλλοντική νομοθεσία.

Σημαντικό επίσης είναι το γε-

γονός ότι η Renes δηλώνει ότι θα χρηματοδοτήσει το έργο με **δικούς της πόρους**, εφ' όσον βεβαίως εξασφαλιστούν οι απαραίτητες άδειες προκειμένου να υλοποιηθεί μέσα σε 2 χρόνια.

Η εταιρία που αναλαμβάνει παράλληλα φωτοβολταϊκά και αιολικά πάρκα, έχει σαν στόχο την εγκατάσταση έργων ΑΠΕ **συνολικής ισχύος 40MW** για την επόμενη διετία, ανάλογα βέβαια και με τις γενικότερες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες.

Σε μια χώρα με πλούσιους τους φυσικούς ενεργειακούς της πόρους, είναι πολύ σημαντική η εκμετάλλευσή τους με γνώμονα πάντα και την προστασία του περιβάλλοντος. Με αυτή την έννοια είναι **θετική** κατ' αρχήν αυτή η πρωτοβουλία που και στην Ευρώπη είναι ακόμα σε πειραματικό στάδιο. Το σημαντικό είναι να μην «κολλήσει» σε γραφειοκρατικές διαδικασίες και η **μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων** να εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα του έργου.

ΑΠΟΣΥΡΘΗΚΑΝ ΩΣ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΦΙΑΛΕΣ ΕΜΦΙΑΛΩΜΕΝΟΥ ΝΕΡΟΥ

Θετικά στην ύπαρξη παθογόνων βακτηρίων, βρέθηκαν δείγματα εμφιαλωμένων νερών σε πλαστικές συσκευασίες, με αποτέλεσμα να κριθούν «μη ασφαλή» και να αποσυρθούν χιλιάδες φιάλες μέσα στο καλοκαίρι.

Πιο συγκεκριμένα, σε σχετικές αναλύσεις που έγιναν σε επίσημα εργαστήρια των Σερρών υπό την εποπτεία του ΕΦΕΤ (Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων), ανιχνεύτηκε το παθογόνο βακτήριο **ψευδομονάδα** (*Pseudomonas aeruginosa*) σε πλαστικές φιάλες των 18,9 λίτρων στα επιτραπέζια νερά «Aquarius», «Hydrozyn», «Νεράκι» και «Thassos Crystal Water». Μετά από αυτή την εξέλιξη ο ΕΦΕΤ απαίτησε την **απόσυρση** των επίμαχων παρτίδων (με βάση την ημερ.πα-

ραγωγής- ημερ. λήξης) και κάλεσε τους καταναλωτές να μην τα καταναλώσουν.

Στη συνέχεια έγιναν ανάλογες μετρήσεις σε εργαστήρια της Κορινθίας, όπου διαπιστώθηκε η ύπαρξη του παραπάνω βακτηρίου σε συγκεκριμένες παρτίδες του φυσικού μεταλλικού νερού **ΛΟΥΤΡΑΚΙ ΠΡΟΒΗΣ**

με αποτέλεσμα να **ανακληθούν** από την αγορά 110.000 φιάλες (πλαστικές συσκευασίες 1,5 λίτρου, με ημ. παραγωγής μετά την 17η Αυγούστου και ημ. λήξης 18-20/8/2013).

Παράλληλα ενημερώθηκαν οι πολίτες να μην τα καταναλώσουν.

Χαρακτηριστική είναι η **εξή-**

γηση που έδωσε ο εκπρόσωπος της εταιρείας, ότι τα δείγματα δεν ελήφθησαν από το εμφιαλωτήριο, αλλά από την αποθήκη, που βρίσκεται στον ήλιο!

Η ΟΙΚΙΠΑ για μια ακόμα φορά τονίζει ότι πρέπει να αποφεύγουμε την κατανάλωση των εμφιαλωμένων νερών, ιδιαίτερα σε περιοχές όπως η δική μας που έχει καλό νερό από το δίκτυο. Πέρα από την πιθανότητα **αλλοίωσης** που είναι σοβαρή σε υψηλές θερμοκρασίας φύλαξης και μεταφοράς, αλλά και το οικονομικό κόστος, υπάρχει αρνητικό περιβαλλοντικό αποτέλεσμα από την κατασκευή την μεταφορά και διαχείριση των πλαστικών μπουκαλιών. **Να απαιτούμε φρέσκο νερό από τη Βρύση**

Το περιβάλλον κερδίζει, αν συχνάζετε σε ...«Καφέ-Επισκευαστήρια»!

Το **καλοκαίρι** του 2012 ήταν από τα θερμότερα των τελευταίων 120 χρόνων στη χώρα μας, αποφάνθησαν οι ειδικοί! Κι εμείς το αισθανθήκαμε για τα καλά στο πετσί μας, όπως το «κατάλαβαν» και ...τα **δάση** μας, διότι ενώ οι **πυρκαγιές** αριθμητικά ήταν λιγότερες φέτος, οι δασικές εκτάσεις που κάηκαν ήταν δυστυχώς μεγαλύτερες από πέρυσι! Έτσι, ευελπιστούμε ο **Σεπτέμβρης**, που μόλις «έσκασε μύτη», να εξελιχθεί **δροσερός**, ώστε να ανανήψουν τα καμένα κι εμείς να μπορέσουμε να συγκεντρωθούμε ...ευκολότερα στις δουλιές μας μετά την καλοκαιρινή ραστώνη!

Και επειδή ως γνωστόν το φθινόπωρο συνδέεται συνήθως με γενικό «καθάρισμα» και ...νοικοκύρεμα στα σπίτια μας και τα γραφεία, ας είμαστε προσεκτικοί, παρακαλώ, στο τί ακριβώς **ΠΕΤΑΜΕ** στα **σκουπίδια**. Δυστυχώς, η στάση του «**ακραιφνούς καταναλωτή**» απέναντι σε οτιδήποτε του **χαλάει** -από ρούχα μέχρι οικιακές συσκευές- είναι να το **πετάει** και να **αγοράζει** άλλο! Και βέβαια οι δικαιολογίες προβάλλονται σωρό, με επικρατέστερη ότι η **επισκευή** είναι υπερβολικά ακριβή σε σχέση με την τιμή του αντικείμενου αν αγοραστεί καινούργιο! Το χειρότερο, όμως, είναι ότι οι νεότεροι δεν θέλουν καν να μπουν στον κόπο της επισκευής κι έτσι ολοένα και λιγότεροι άνθρωποι ξέρουν πλέον πώς να επιδιορθώνουν αντικείμενα, που έχουν χαλάσει ή έχουν πάθει κάποια μικρή ζημιά.

Η **Μαρτίν Πόστμα** είναι μια 41χρονη **Ολλανδέζα** που θέλησε να μάθει στους συμπατριώτες της να πάψουν να πετάνε πράγματα στα σκουπίδια και να επιστρέψουν στο **κατσαβίδι**, στην **κλωστή** και στη **βελόνα!** Έτσι, τον **Οκτώβριο** του 2009 ίδρυσε στο **Άμστερνταμ** το πρώτο «**Repair Café**» - ένα εργαστήριο, όπου **εθελοντές τεχνίτες** (συνταξιούχοι ή άνεργοι μηχανικοί, ράφτες, ηλεκτρονικοί, ξυλουργοί) προσφέρουν **δωρεάν**

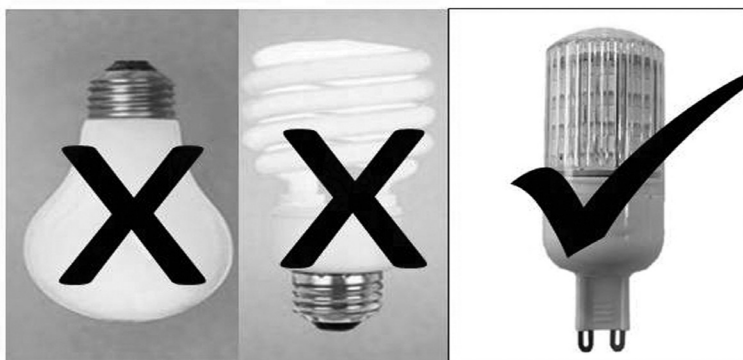
υπηρεσίες χαρίζοντας μια δεύτερη ζωή σε ... χαλασμένες μηχανές εσπρέσο, πουλόβερ φαγωμένα από σκόρο και κουτσά τραπέζια. Συχνά, επίσης, πηγαίνει εκεί κόσμος για να **επισκευάσει συσκευές** που δεν είναι καν χαλασμένες, όπως ένα σεσουάρ που έχει πιάσει λίγη σκόνη, μια συσκευή CD που ο φακός της είναι βρώμικος, μια καφετιέρα με άλατα, ενώ ταυτόχρονα ...πίνει το καφεδάκι του και τρώει κουλουράκια!

Η επιτυχία ήταν τέτοια ώστε αυτήν τη στιγμή υπάρχουν στην Ολλανδία 20 τέτοια «**καφέ-επισκευαστήρια**» που πάνε κόντρα στην τάση των Ολλανδών να πετάνε πράγματα, ακόμη κι όταν είναι απλώς λίγο φθαρμένα! Επίσης, εκτός από την εθελοντική προσφορά των επισκευαστών το **Ίδρυμα Repair Café** της Πόστμα έχει μια επιδότηση 125.000 ευρώ, που του χορήγησε για τρία χρόνια το ολλανδικό υπουργείο Περιβάλλοντος, αφού το πρόγραμμα **ωφελεί** όχι μόνο το πορτοφόλι των καταναλωτών, αλλά και το **περιβάλλον!** Έτσι, η ίδια μαζί με έμπειρους επισκευαστές, επισκέπτεται με ένα βαν ενδιαφερόμενες **κοινότητες** εκτός κέντρου και οργανώνει εκεί Repair Café με βάση τις ανάγκες καθεμιάς ξεχωριστά, ενώ εκπαιδεύει και νέους εθελοντές επισκευαστές. Με τον ρυθμό που αναπτύσσονται τα εργαστήρια αυτά, σύντομα θα υπάρχει **ένα σε κάθε πόλη** της Ολλανδίας. Διότι, πέρα από τη συναισθηματική αξία που έχουν μερικά αντικείμενα για τους κατόχους τους, το **οικονομικό** και **περιβαλλοντικό βάρος** που δημιουργεί η **υπερκατανάλωση** είναι πλέον υπερβολικά μεγάλο για να συνεχιστούν οι συμπεριφορές **σπατάλης** και μάλιστα στις εποχές των «**ισχνών αγελάδων**» που διανύουμε όλοι μας!

ΠΡΟΣΟΧΗ: ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ «ΓΛΟΜΠΟΙ» ΤΕΛΟΣ!

Είναι γνωστό ότι εδώ και καιρό σε διάφορες χώρες του κόσμου ισχύει η **απαγόρευση** των **παραδοσιακών γλόμπων** και μάλιστα οι ΗΠΑ, Αυστραλία, Βραζιλία, Φιλιππίνες, Κίνα και Ινδία ανήκουν στις χώρες που είτε έχουν προγραμματίσει, είτε ήδη έχουν θέσει σε ισχύ, την επιβολή αυστηρών **προστίμων** στους παραβάτες!

Σας επισημαίνουμε, λοιπόν, ότι από την **1η του Σεπτέμβρη**, θα σταματήσει και στην **ΕΕ** η κυκλοφορία των συνηθισμένων λαμπτήρων (πυρακτώσεως) φωτισμού, διότι θεωρούνται πολύ ενεργοβόροι! Μάλιστα, όπως αποφάνθησαν ειδικοί εμπειρογνώμονες, την καλύτερη εναλλακτική λύση στην υψηλή κατανάλωση ενέργειας των «γλόμπων» δίνουν οι **λάμπες διόδου εκπομπής φωτός** ή **LED**, (**Light Emitting Diode**), που όχι μόνο είναι **φιλικές** προς το **περιβάλλον**, αλλά έχουν και μεγάλη διάρκεια ζωής. Επίσης, αν και είναι λίγο ακριβούτσικες ακόμα, προσφέρουν δυνατό φως αμέσως μόλις ανάψουν και καταναλώνουν μέχρι και 90% λιγότερο ρεύμα από τις συμβατικές λάμπες! Έτσι, μετά τη χρήση τους σε παιχνίδια, κινητά, αυτοκίνητα και τηλεοράσεις, η βιομηχανία αποφάσισε να προχωρήσει σε προώθηση των LED και στην αγορά λαμπτήρων οι δε τιμές τους ήδη μειώνονται ετησίως έως και 30%!

Όπως όλοι καταλαβαίνουμε, οι σταδιακές αλλαγές στη χρήση των λαμπτήρων έχουν στόχο την **εξοικονόμηση ενέργειας**, ώστε να αποφευχθεί η **παραγωγή ηλεκτρισμού από ορυκτά καύσιμα**, που απελευθερώνουν τεράστιες ποσότητες θερμοκηπικών αερίων και υδραργύρου, καταστρέφοντας το περιβάλλον.

ΚΑΙ Ο ...ΤΑΚΕΡ ΒΟΗΘΑ ΣΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΟΡΚΑΣ!

Στο Σιάτλ των ΗΠΑ οι θαλάσσιοι βιολόγοι, που μελετάνε τους πληθυσμούς της φάλαινας όρκας, έχουν σαν πολύτιμο βοηθό έναν πρώην αδέσποτο σκύλο, ο οποίος έχει την ικανότητα να μυρίζει τα ...περιττώματα της στον ωκεανό, (βλέπε φωτο)! Τον φωνάζουν Τάκερ και μετά από επίμονη εκπαίδευση εδώ και τέσσερα χρόνια έχει γίνει άσος στο να βρίσκει αυτό που οι περισσότεροι άνθρωποι, και ίσως και οι περισσότεροι ...σκύλοι, θα απέφευγαν! Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι τα περιττώματα της όρκας δεν είναι καθόλου εύκολο να εντοπιστούν, καθώς βυθίζονται ή διαλύονται μέσα σε 30 λεπτά ή και λιγότερο από την ...παραγωγή τους. Επίσης, επειδή η όρκα τρέφεται κυρίως με ψάρια και συγκεκριμένα με τον λεγόμενο βασιλιά σολομό (Shinook), τα περιττώματά της μυρίζουν περισσότερο ψαρίλας.

Αλλά, τί το σπουδαίο έχουν τα περιττώματα αυτά, ώστε να τα αναζητούν ακόμα και με τη βοήθεια του σκύλου οι επιστήμονες; Απ' ότι πληροφορούμαστε, τα περιττώματα της όρκας αποτελούν πολύ σημαντικό εύρημα για τους ερευνητές, καθώς χάρη σε αυτά βγάζουν πολύτιμα συμπεράσματα για την υγεία και τις συνήθειες των φαλαινών. Για παράδειγμα, μπορούν, να καταλάβουν ποιές αγέλες περνούν τον χειμώνα στα ανοιχτά των ακτών της Νότιας Καλιφόρνιας, επειδή στα

περιττώματά τους ανιχνεύεται σε υψηλά επίπεδα η ουσία DDT, ένα φυτοφάρμακο που έχει απαγορευτεί από το 1972! Και αυτό, διότι το συγκεκριμένο φάρμακο εντοπίζεται εδώ και δεκαετίες στα ψάρια που τρώνε οι φάλαινες, προτού επιστρέψουν στον Βορρά. Επίσης, σε άλλες αγέλες ανιχνεύονται οι καρκινογόνες διοξίνες, που είναι ουσίες χαρακτηριστικές της βιομηχανικής δραστηριότητας του Σιάτλ!

Ηθικόν δίδαγμα: Για άλλη μια φορά επιβεβαιώνεται πως ό,τι φυτοφάρμακα και βιομηχανικά ή άλλα απόβλητα καταλήγουν στη θάλασσα και άλλους υγρούς αποδέκτες, καταλήγουν σε ψάρια, ζώα, φυτά, οπότε θα τα βρούμε αργά ή γρήγορα στο ...πιάτο μας!

ΚΙΝΕΖΟΙ ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΚΑΙ «WEIBO» ΕΠΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ!

Τις δύο τελευταίες δεκαετίες η Κίνα έχει επιτύχει τεράστια οικονομική ανάπτυξη μεν αλλά με δυσανάλογα μεγάλο ...περιβαλλοντικό κόστος δε. Έτσι, οι ...μυριάδες κάτοικοι της ανησυχούν όλο και περισσότερο για την υποβάθμιση των όρων ζωής τους, κυρίως δε για τη ρύπανση της ατμόσφαιρας και των υδάτων. Μάλιστα, τα τελευταία χρόνια οι πολίτες εμφανίζονται όλο και πιο πρόθυμοι πλέον να κατέβουν στους δρόμους - κάτι αδιανόητο μέχρι πρόσφατα(!)- ενώ οι κινέζοι οικολόγοι έχουν με επιτυχία εμποδίσει διάφορα αντιπεριβαλλοντικά σχέδια π.χ. για την κατασκευή νέων ρυπογόνων εργοστασίων σε κατοικημένες περιοχές.

Για παράδειγμα τον περασμένο Ιούλιο, χιλιάδες κάτοικοι της πόλης Σιφάνγκ, στην επαρχία Σετσουάν, ύστερα από τριήμερες διαδηλώσεις υπό βροχή, (βλέπε φωτο), και συγκρούσεις με τις δυνάμεις ασφαλείας κατάφεραν να ματαιώσουν τα σχέδια των αξιωματούχων για την κατασκευή εργοστασίου επεξεργασίας χαλκού στην περιοχή τους, φοβούμενοι την περιβαλλοντική μόλυνση και τις επιπτώσεις στην υγεία τους. Στη διοργάνωση του όλου εγχειρήματος κομβικό ρόλο για την αντιμετώπιση της λογοκρισίας έπαιξε το δίκτυο Weibo (ένα κινεζικό υβρίδιο facebook και twitter) το οποίο πολλές φορές μέχρι σήμερα έχει βοηθήσει σε πολλές σχετικές περιπτώσεις!

ΜΙΚΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΚΟΣΜΟ

Υπολογίζεται ότι το 17% των νοικοκυριών στο νησί της Σιγκαπούρης των 5 εκατομμυρίων κατοίκων έχει περιουσία ίση ή και μεγαλύτερη από 1 εκατομμύριο δολάρια, ενώ στους δρόμους της κυκλοφορούν οι περισσότερες ανά κάτοικο Μαζεράτι, Φεράρι και Λαμποργκίνι από οπουδήποτε αλλού στον κόσμο. Πρόσφατα, ένας σιγκαπουριανός μεσίτης προσφέρει διαμερίσματα, (από 6 εκατ. ευρώ το ένα), στα οποία οι ιδιοκτήτες τους μπορούν να παρκάρουν τα αυτοκίνητά τους, δίπλα στο καθιστικό ή στο σαλόνι τους, ακόμη και αν αυτά βρίσκονται τριάντα ορόφους πάνω από το έδαφος! **Υβρις** τον καιρό της παγκόσμιας οικονομικής κατάρρευσης!

Έπειτα από συμφωνία ανάμεσα στη Διεθνή Ομοσπονδία Αυτοκινήτου (FIA) και μια ομάδα επενδυτών, που σχεδιάζουν να οργανώσουν διεθνείς αγώνες στο κέντρο πόλεων και οι οποίες δίνουν προτεραιότητα στο περιβάλλον, τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα θα αποκτήσουν αγώνες παρόμοιους με αυτούς της Φόρμουλα 1! Πέρυσι, ο πρόεδρος της FIA, υποσχέθηκε να οργανωθούν κούρσες ηλεκτρικών αυτοκινήτων, απαντώντας στην επιθυμία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επιτύχει την υιοθέτηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας από την αυτοκινητοβιομηχανία. Έτσι λοιπόν, το πρωτάθλημα Φόρμουλα E θα αρχίσει το 2014 με συμμετοχή 10 ομάδων και 20 οδηγών. Σε κάθε ομάδα της Φόρμουλα E θα προσφερθεί μια τελειοποιημένη εκδοχή του μονοθέσιου της γαλλικής εταιρείας Formulec. Καλόόό!

Επιμέλεια
Ελπίδα Κουτρούμπα
Νεκταρία Γεωργοπούλου
Μαθήτριες Γυμνασίου

Η καλοκαιρινή μας εκδρομή στη Δυτική Μακεδονία

Το πέτρινο γεφύρι στο φαράγγι της Πορτίτσας

Ήταν Τρίτη 10-7-2012 όταν όλοι οι συνταξιδιώτες της ΟΙΚΙΠΑ βρεθήκαμε στη γνωστή τοποθεσία αναμένοντας το μεγάλο μπλε λεωφορείο που θα μας συντρόφευε στο ταξίδι μας στη Δυτική Μακεδονία.. Αφού λοιπόν κατέφτασαν και οι πιο αργοπορημένοι, το οδοιπορικό μας ξεκίνησε με τη διάθεση όλων να βρισκείται στα ύψη.

Δεχτήκαμε τις καλημέρες αρχηγού και υπαρχηγού, που για μία ακόμη φορά συνοδεύονταν από πειράγματα για την αρχηγία και είχαμε την ευκαιρία να πάρουμε το αναλυτικό πρόγραμμα της εκδρομής το οποίο μας ευχαρίστησε ιδιαίτερα και μας γέμισε προσημονή.

Η πρώτη μέρα προβλεπόταν ξεκούραστη μιας και ήταν γεμάτη ταξίδι. Γύρω στις 10 απολαύσαμε τον καφέ μας στην **Αμφιλοχία** και αναχωρήσαμε για **Γιάννενα** με ενδιάμεση στάση στο **Χάνι Τερόβου** όπου κοντά στο μεσημέρι γευτήκαμε τις τοπικές νοστιμιές μιας μικρής ταβέρνας και απολαύσαμε το όμορφο τοπίο που μας προσέφερε απλόχερα η φύση. Συνεχίσαμε το ταξίδι μας με κατεύ-

θυνση προς τα Γρεβενά μέσω της εντυπωσιακής «Εγνατίας οδού» και όταν η ώρα πήγε 3.30 φτάσαμε στον πρώτο προορισμό μας που δεν ήταν άλλος από ένα μικρό αλλά εξαιρετικά γραφικό χωριό το **Σπήλαιο Γρεβενών**.

Αφού δοκιμάσαμε τα υπέροχα σπιτικά γλυκά κουταλιού στο καφενείο του χωριού, συνομιλήσαμε με τους ντόπιους οι οποίοι μας συμβούλευσαν να μην διασχίσουμε το προγραμματισμένο μονοπάτι, αφού έκανε αρκετή ζέστη. Όμως η ΟΙΚΟ-παρέα φάνηκε ατρόμητη! Έτσι με τη δυναμικότητα που μας διακρίνει αποφασίσαμε να το επιχειρήσουμε. Αυτή μας η απόφαση όπως αποδείχτηκε ήταν σωστή αφού μετά το μέτριας δυσκολίας κατηφορικό μονοπάτι φτάσαμε σε μια πανέμορφη τοποθεσία η οποία ονομαζόταν **Πορτίτσα**. Ήταν ένα υπέροχο φαράγγι, στο οποίο δέσποζε μια παλιά πέτρινη τοξωτή γέφυρα

Οι πιο τολμηροί αποφάσισαν να κάνουν μια δροσιστική βουτιά στα νερά του ποταμού ενώ οι υπόλοιποι απόλαυσαν το όμορφο φαράγγι. Η επιστροφή βέβαια στο χωριό ήταν λίγο περιπετειώ-

δης αφού υλοποιήθηκε με τη βοήθεια της...καρότσας ενός αγροτικού αυτοκινήτου. Αποχαιρέτισαμε το Σπήλαιο και συνεχίσαμε το ταξίδι μας με σκοπό την άφιξη μας στο **Περιβόλι Γρεβενών**.

Μόλις φτάσαμε στο Περιβόλι και έπειτα από λίγη ξεκούραση στα δύο ξενοδοχεία της περιοχής, βρεθήκαμε όλοι μαζί στη τραπέζα του ξενοδοχείου Βάλια Κάλντα. Εκεί είχαμε την ευκαιρία να γευτούμε τοπικές συνταγές και να απολαύσουμε τη μουσική και

τα τραγούδια του συνταξιδιώτη μας **κ Χρήστου Δεληβοριά** με τη συνοδεία αρμονίου, που ο αρχηγός είχε φροντίσει να έχουμε μαζί μας. Εμείς οι μικρότεροι μάθαμε απ' τον αρχηγό μας ότι ο κ. Δεληβοριάς ήταν στα νιάτα του ένας σπουδαίος καλλιτέχνης και αυτό το διαπιστώσαμε όλοι, αφού μας χάρισε μια πολύ όμορφη μουσική βραδιά. Έτσι η πρώτη μέρα έφτασε στο τέλος της με τον καλύτερο τρόπο.

* 2η ημέρα

Μετά απ' την τόσο όμορφη και γεμάτη πρώτη μέρα, ξυπνήσαμε όλοι κεφάτοι και έτοιμοι για νέες περιπέτειες. Απολαύσαμε το πρωινό μας και επιβιβαστήκαμε σε μεγάλα τζιπ 4X4 τα οποία θα μας βοηθούσαν να πραγματοποιήσουμε την επίσκεψή μας στον Εθνικό Δρυμό της **Βάλια Κάλντα**. Οι οδηγοί κάθε αυτοκινήτου ήταν γνώστες των γύρω περιοχών και έτσι καθώς πορευόμασταν γινόταν μια μικρή ξενάγηση. Αφού λοιπόν προηγήθηκαν μικρές στάσεις, όπου ο ξεναγός μας, μας ενημέρωνε για όλα τα φυτά και τα δέντρα της περιοχής, φτάσαμε σε μια τοποθεσία απ' όπου ξεκίνησε το κομμάτι της πεζοπορίας.

Περπατήσαμε για δύο ώρες πλάι στα πανύψηλα πεύκα και απολαμβάνοντας την αισθητική του τοπίου φτάσαμε τελικά στο **Αρκουδόρε-**

* 3η μέρα

Την Τρίτη ημέρα προορισμός μας ήταν η **Μηλιά** ένα μικρό χωριό του Ν. Γρεβενών. Εκεί επισκεφθήκαμε ένα πολύ ενδιαφέρον **παλαιοντολογικό μουσείο** με εκθέματα εκατομμυρίων χρόνων. Αυτό που το έκανε ιδιαίτερα γνωστό και ενδιαφέρον ήταν οι χαυλιόδοντες μήκους 5,3 μ. και ηλικίας 3 εκατ. χρόνων, που κατέχουν το βραβείο Γκίνες, για τους μεγαλύτερους χαυλιόδοντες σε ολόκληρο τον κόσμο. Ο συμπαθητικός ηλικιωμένος κύριος που μας ξενάγησε μας εντυπωσίασε για το μεράκι του και τις γνώσεις του γύρω απ' τα παλαιοντολογικά ευρήματα της περιοχής, στην ανακάλυψη των οποίων είχε πάρει μέρος και ίδιος.

Επόμενος σταθμός μας ήταν μια κωμόπολη του νομού Κοζάνης, η **Σιάτιστα**. Αφού περιηγηθήκαμε στην πόλη επισκεφθήκαμε την πα-

μα. Μια υπέροχη περιοχή όπου το ποτάμι δημιουργούσε δύο φυσικές πισίνες. Εκεί σύσσωμη σχεδόν η ΟΙΚΟ-παρέα απόλαυσε το μπάνιο στα παγωμένα νερά του ποταμού και στη συνέχεια ακολουθώντας το ίδιο μονοπάτι επιστρέψαμε στα αυτοκίνητα, με κατάληξη και πάλι στο ξενοδοχείο.

Ξεκουραστήκαμε λίγες ώρες και με το λεωφορείο πήγαμε στη γειτονική **Βωβούσα** ένα μικρό χωριό χτισμένο στην κατάφυτη κοιλάδα του Αώου ποταμού. Το τοπίο της περιοχής ήταν το παραδοσιακό πέτρινο γεφύρι που βρισκόταν στο κέντρο του χωριού. Μετά την περιήγησή μας στη Βωβούσα επιστέψαμε στο Περιβόλι και διανυκτερεύσαμε για δεύτερη βραδιά.

λιά εκκλησία μια παραδοσιακή κατοικία της περιοχής στην οποία λειτουργούσε λαογραφικό μουσείο και ένα τοπικό οινοποιείο. Γρήγορο φαγητό (ο αρχηγός ήταν αυστηρός) και αναχώρηση για την **Καστοριά**, όπου απολαύσαμε τον απογευματινό καφέ και πήραμε το δρόμο για τη **Φλώρινα**, όπου εγκατασταθήκαμε σε ένα νέο ξενοδοχείο.

Ξενάγηση στο παλαιοντολογικό μουσείο στη Μηλιά Γρεβενών

* 4η μέρα

Και φτάνουμε στην 4η ημέρα που όλοι περιμέναμε πως και πως. Ο προορισμός μας αυτή τη φορά ήταν ένας ορεινός οικισμός, το χωριό **Νυμφαίο**. Ήταν ίσως το πιο όμορφο χωριό που έχουμε δει, με καλοσυντηρημένα πέτρινα σπίτια, καθαρούς δρόμους και ωραίες πλατείες,

Εγκαταστάσεις στα λουτρά Πόζαρ

“ Με λένε Αγγελική και είμαι εννιά χρονών. Ταξίδεψα με την ΟΙ ΚΙ ΠΑ στη Δυτική Μακεδονία. Πιο πολύ απ' όλα μου άρεσε στον Αρκτούρο, ήθελα να δω απο κοντά κάποιες απο τις αρκούδες που μένουν στην Ελλάδα. Χάρηκα που πήγα εκεί και έχω να λέω πολλά.

* 5η μέρα

Έχοντας φτάσει στην 5η ημέρα του οδοιπορικού μας και αφού απολαύσαμε το πλούσιο πρωινό στο ξενοδοχείο αναχωρήσαμε απ' τη Φλώρινα με προορισμό το κέντρο πληροφόρησης του Αγ. Γερμανού στις Πρέσπες. Μετά από περίπου μια ώρα ταξιδιού φθάσαμε στον Αγ. Γερμανό, όπου μας περίμεναν οι δύο υπεύθυνες του κέντρου πληροφόρησης. Εκεί ενημερωθήκαμε για τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής και μάθαμε πολλά και ενδιαφέροντα στοιχεία για τις Πρέσπες που διαθέτουν όχι μόνο φυσική ομορφιά αλλά και τους εντυπωσιακούς Αργυροπελεκάνους με τα τεράστια φτερά.

Με τη συνοδεία μιας οικοξεναγού πήγαμε απ' τη μεγάλη πεζογέφυρα στο νησάκι του Αγίου Αχιλλείου το οποίο βρισκόταν στη Μικρή Πρέσπα. Μετά από μια περιήγηση στο νησάκι πήγαμε στο χωριό **Ψαράδες** της Μεγάλης Πρέσπας για την προγραμματισμένη βαρκάδα στη λίμνη. Επιβιβαστήκαμε στις βάρκες και η ξενάγηση μας ξεκίνησε καθώς πλέαμε στη λίμνη. Οι μικρές στάσεις στα ασκηταριά για πληροφόρηση ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες. Όταν φθάσαμε στο τρίτο ασκηταριό είχαμε την ευκαιρία να σταματήσουμε και να το δούμε από κοντά. Η περιήγηση μας στη λίμνη τέλειωσε και ήταν η ώρα για την ταβέρνα «Λίμνη» η οποία μας πρόσφερε απλόχερα όλες τις τοπικές νοστιμιές της και κυρίως ψάρια απ' τη λίμνη όπως πέστροφες και κυπρίνους. Κάποια στιγμή ήρθε η ώρα της επιστροφής. Ξαφνικά όμως το τηλέφωνο του αρχηγού χτυπά. Αφού μίλησε για δύο λεπτά περίπου μας είπε πως το λεωφορείο είχε χαλάσει και θα ερχόταν άλλο από Φλώρινα να μας πάρει. Η διάθεση μας δεν έπεσε καθόλου και αυτό φάνηκε απ' το

* 6η μέρα

Το ταξίδι μας έφθανε στο τέλος του, όμως ακόμα και η τελευταία ημέρα ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρουσα. Επιστρέφοντας προς την Πάτρα επισκεφτήκαμε την **Αιανή μια κωμόπολη της Κοζάνης** με ιστορική σημασία. Όταν φτάσαμε στην Αιανή επισκεφθήκαμε το αρχαιολογικό της μουσείο το οποίο είναι και πολιτιστικό κέντρο. Εκεί θαυμάσαμε τα ιδιαίτερα σημαντικά ευρήματα που ανήκουν στην αρχαϊκή και κλασσική περίοδο. Μετα από αυτό το

Ξενάγηση στη Βάλια Κάλντα
www.oikipa.gr

Η καλοκαιρινή μας εκδρομή στη Δυτική Μακεδονία

Κοντά στο Νυμφαίο βρισκόταν το καταφύγιο της αρκούδας που ανήκει στην οργάνωση **Αρκτούρος**, όπου ξεναγηθήκαμε και μάθαμε πολλά πράγματα για τις αρκούδες. Είχαμε μάλιστα την ευκαιρία να δούμε και μερικές απ' αυτές που ο Αρκτούρος είχε πάρει από τσιγγάνους και τις φρόντιζε μιας και δεν θα μπορούσαν να ζήσουν ελεύθερες στη φύση.

Αναχωρήσαμε για τα λουτρά Πόζαρ κάνοντας μια ενδιάμεση στάση στον **υγρότοπο του ποταμού Άγρα**. Εκεί συναντήσαμε το δασολόγο **κ. Νίκο Γρηγοριάδη**, ένα παλιό μέλος της ΟΙΚΙΠΑ που μας ξενάγησε και μας ενημέρωσε προσφέροντας μας πλούσια στοιχεία για τον υγρότοπο της περιοχής. Το καλό ήταν πως η ξενάγηση έγινε στην ταβέρνα της περιοχής και έτσι συνδυάσαμε το φαγητό με την οικο-ενημέρωση.

Και μετά από τόσες ημέρες ανυπομονησίας σειρά είχαν τα **λουτρά Πόζαρ στην Αριδαία**. Εκεί απολαύσαμε ένα θερμό ή δροσερό μπάνιο μέσα φύση αφού στην περιοχή υπήρχαν θερμά λουτρά αλλά και το παγωμένο νερό του ποταμού. Οι εγκαταστάσεις των λουτρών ήταν πολύ οργανωμένες μέσα σ' ένα πανέμορφο φυσικό περιβάλλον με πλατάνια και άλλα δέντρα.

Αναχωρήσαμε το απόγευμα για τη Φλώρινα κάνοντας μια μικρή στάση στην Έδεσσα για μια φωτογραφική ματιά στους εντυπωσιακούς καταρράκτες της. Φτάνοντας στη Φλώρινα το πρόγραμμα ήταν ελεύθερο και ο καθένας μας είχε την ευκαιρία να επιλέξει μεταξύ ξεκούρασης στο ξενοδοχείο και μιας όμορφης βόλτας στην πόλη.

Επίσης μου άρεσαν και οι Πρέσπες. Μου άρεσε εκεί που πήγαμε απο την γέφυρα στον Άγιο Αχιλλείο, και στους Ψαράδες που πήγαμε βόλτα με τις βάρκες. Τα πέρασα ωραία με την ΟΙ ΚΙ ΠΑ, ευχαριστήθηκα το χιούμορ τους και γενικώς ολο το πρόγραμμα, θα πάω και στην επόμενη εκδρομή που θα κάνουν.”

τουρνούα ....μπουγέλου!!! που ακολούθησε με πρωταγωνιστή τον κ. Βασιλακόπουλο. Αφού βραχίκαμε αρκετά...πέρασε η ώρα, το λεωφορείο έφτασε και επιστρέψαμε στη Φλώρινα.

Το τελευταίο μας βράδυ στη Φλώρινα ήταν ...μαγικό, μιας και ο αρχηγός φρόντισε να μας διασκεδάσει με τη βοήθεια του κ. **Δεληβοριά** στο πιάνο (με ουρά παρακαλώ) και του **Ανδρόνικου Καραμπέρη** στην κιθάρα. Τα τραγούδια και ο χορός κράτησαν έως τις ...μικρές ώρες. Το καλύτερο κλείσιμο πριν την επιστροφή.

Η ΟΙΚΟ-παρέα μας στον Άγιο Αχιλλείο στο νησάκι της Μικρής Πρέσπας

ταξίδι στον πολιτισμό αναχωρήσαμε για Ιωάννινα. Εκεί φάγαμε και απολαύσαμε τη θέα της λίμνης. Επόμενος σταθμός η Αμφιλοχία όπου ξεκουραστήκαμε και απολαύσαμε έναν τελευταίο καφέ.

Το ταξίδι μας έφθανε στο τέλος του. Η απεριόριστη χαρά που μας διακατείχει δεν κρυβόταν και αποτυπωνόταν στα πρόσωπα όλων μας. Για άλλη μια φορά η Οικοπαρέα μας επέστρεψε γεμάτη εμπειρίες.

Βιοδυναμικές καλλιέργειες: Επιστροφή στη φύση

«Ο τολμών νικά», αυτό απέδειξαν οι δύο αδερφές Αλεξάνδρα και Λίνα Τσιαντή από την Αγία Τριάδα Φαρσάλων, οι οποίες δημιούργησαν μία από τις πρώτες βιοδυναμικές καλλιέργειες σιτηρών και κηπευτικών στην Ελλάδα.

Μια μετάθεση του άντρα της Αλεξάνδρας, την οδηγεί στα πάτρια εδάφη της και κατά σύμπτωση δυο χρόνια αργότερα ακολουθεί τον ίδιο δρόμο και η αδερφή της. Οι δύο επιστήμονες, χημικός μηχανικός η Αλεξάνδρα, μεταπτυχιακό στη Βιολογία η Λίνα, αφήνοντας τις δουλειές τους, σκέφτονται πώς θα αξιοποιήσουν την οικογενειακή περιουσία. Το 2005, όταν έμαθαν για ένα πρόγραμμα επιδοτούμενο για την ένταξη νέων αγροτών σε βιολογικές καλλιέργειες, παράλληλα πέφτει στα χέρια τους το βιβλίο του Γαβριήλ Πανάγου «Βιοδυναμικές Καλλιέργειες», κάτι που ήταν, όπως λένε, σαν να άνοιγαν τα μάτια τους. Το 2006 επικοινωνούν με το Γερμανό γεωπόνο και σύμβουλο βιοδυναμικής Γούλιους Ομπερμάιερ, ο οποίος μετά από ένα μήνα έρχεται στην Ελλάδα για να τους δώσει τη βοήθειά του πάνω στη βιοδυναμική καλλιέργεια, και φυσικά ακολουθούν πιστά τις οδηγίες του.

Η βιοδυναμική έχει στόχο να επαναφέρει την ισορροπία στο σύστημα, αφού στηρίζεται στην λογική της πλήρους αυτονομίας, και για να το πετύχει αυτό χρειάζονται όσο το δυνατόν λιγότερες εξωτερικές εισροές (λιπάσματα, φυτοφάρμακα). Άρα σε κάθε κτήμα, πρέπει να υπάρχει ένα μέρος για τα ζώα που δίνουν την κοπριά και ένα

μέρος που θα καλύπτει την τροφή τους. Μετά από πολλές δυσκολίες και προσπάθειες για να αξιοποιήσουν κατάλληλα τα εδάφη τους, η Αλεξάνδρα και η Λίνα καταφέρνουν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Μεγάλη ήταν η χαρά τους, όταν ο εκπρόσωπος της ΔΗΩ για την πιστοποίηση τους είπε ότι χρόνια είχε να δοκιμάσει τέτοιο καρότο!

Το 2009 γεννιέται επίσημα η Trinity Farms, εξασφαλίζει την επίσημη πιστοποίηση από τον διεθνή οργανισμό Demeter (από τη θεά Δήμητρα) για τη βιοδυναμική καλλιέργεια, και σύντομα έρχονται οι πρώτες διακρίσεις, αφού τόσο τα αλεύρια όσο τα σκόρδα και τα καρότα της βραβεύονται συστηματικά τα τελευταία χρόνια ως τα καλύτερα της αγοράς. Τα σιτηρά μάλιστα τα αλέθουν στο κτήμα τους, χρησιμοποιώντας έναν Αυστριακό πετρόμυλο με πέτρες από τη Νάξο που αλέθει όχι μόνο το στάρι, αλλά και τη βρώμη, το κριθάρι, τη σίκαλη και το Triticum Dicocum, την ελληνική ζέα, τα οποία και διαθέτουν στην αγορά. Οι δύο αδερφές καταλήγουν εκφράζοντας την πίστη ότι αυτό δεν είναι μόνο το μέλλον της γεωργίας, αλλά και ένας άλλος τρόπος ζωής.

Και λίγα λόγια για τη βιοδυναμική καλλιέργεια, που ξεκίνησε το 1924 από τα σεμινάρια του Ρούντολφ Στάινερ στους αγρότες, οι οποίοι είχαν οδηγηθεί σε αδιέξοδο από τις επιπτώσεις της εντατικής γεωργίας (πολλά λιπάσματα, μεγάλη καταπόνηση νερού, σπόροι που πέθαιναν και γενικά προϊόντα που εξυπηρετούσαν την

ποσότητα, αλλά καθόλου τα στάνταρ της ποιότητας). Ο Στάινερ οργάνωσε ένα σύστημα βασισμένο στις αρχές της ανθρωποσοφίας, λαμβάνοντας υπόψη μια σειρά από παράγοντες που επηρέαζαν τα φυτά ως ζωντανούς οργανισμούς, όπως η βαρύτητα, ακόμη και η θέση των αστεριών. Τελευταία οι θεωρίες του, που δεν διαφέρουν από τις αντίστοιχες των αρχαίων ημών προγόνων, βρίσκουν όλο και πιο γόνιμο έδαφος, ιδιαίτερα στην παραγωγή κρασιού και σιτηρών με βιοδυναμικές φάρμες που πιστοποιούνται από τον διεθνή οργανισμό Demeter.

Πηγή: Έθνος της Κυριακής

Επιμέλεια: Αναστασία Τζουδά

Τα απολιθώματα των Βοιών Λακωνίας

Απολιθωμένο δάσος

Το γεωπάρκο των Βοιών Λακωνίας, κοντά στον Κάβο Μαλιά, το άκρον της Ευρώπης, είναι ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ιδιόμορφο αξιοθέατο για όποιον αποφασίσει να εξαντλήσει την εξερεύνηση της Λακωνικής γης

μέχρι κάτω.

Αξίζει μάλιστα να συνδυάσει κανείς την επίσκεψη σ' αυτό με την πιο (από τουριστική άποψη) πλούσια εμπειρία της επίσκεψης στο σπήλαιο της Καστανιάς, στην ίδια περιοχή, των Βοιών, το δεύτερο πολύ

αξιόλογο και οργανωμένα επισκέψιμο σπήλαιο της Λακωνίας μετά από εκείνο του Διρού, στη Μάνη.

Το γεωπάρκο των Βοιών μελετήθηκε τα τελευταία χρόνια (μετά το 2000) και οι επιστημονικές εκτιμήσεις για την προέλευση των όρθιων, κούφιων ασβεστοपुरιτικών σχηματισμών δεν έχουν φτάσει σε μια γενικά αποδεκτή άποψη.

Η κρατούσα άποψη, ενισχυόμενη από το γεγονός της ανεύρεσης και στα ενδότερα της περιοχής Βοιών (όνομα παρμένο από αρχαία πόλη) είναι ότι πρόκειται για κορμούς δέντρων, αλλά διατυπώνεται και η άποψη ότι οι κορμοί αυτοί μορφές δημιουργήθηκαν από την έκλυση ανερχομένων αερίων τα οποία περνώντας μέσα από τις ρωγμές των πε-

τρωμάτων διέλυαν τα ορυκτά συστατικά τους, παρασύροντας τα στην έξοδο τους όπου και τα απέθεταν. Η άποψη αυτή ως κύριο επιχειρήμα της αναφέρει ότι όλοι οι κορμοί είναι όρθιοι και δεν έχει βρεθεί κανένας ξαπλωμένος από πεσμένο δένδρο.

Ο σχηματισμός του εκτιμάται ότι δεν οφείλεται σε ηφαιστειακή δραστηριότητα, όπως του πολύ γνωστότερου απολιθωμένου δάσους της Λέσβου, αλλά σε μακροχρόνια κάλυψη της βλάστησης της περιοχής από την θάλασσα. Είναι νεότερα από άλλα απολιθωμένα ελληνικά δάση, με ηλικία 1-3 εκατομμύρια χρόνια έναντι περίπου 20 των άλλων.

Γ. Κανέλλης

Γιατί δεν ψηφίσαμε τη στρατηγική μελέτη για τα πετρέλαια

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΣΤΟΝ ΠΑΤΡΑΪΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΤΑΚΩΛΟ

Μετά τη συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας όπου συζητήθηκαν οι δύο Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στο Δ. Πατραϊκό και στο Κατάκωλο, ο Περιφερειακός σύμβουλος της ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, Κώστας Παπακωνσταντίνου δήλωσε:

«Η συζήτηση για τη στρατηγική μελέτη ήταν η τελευταία ευκαιρία όπου το Περιφερειακό Συμβούλιο, ως πολιτικό όργανο, θα μπορούσε να διαμορφώσει μια πολιτική στάση που θα καθορίζει τις εξελίξεις - ένα απλό μήνυμα προς όλους: «πάρτε μας στα σοβαρά».

Φυσικά, μόνο στα σοβαρά δεν μας παίρνουν όταν, για τη στρατηγική μελέτη ενός σχεδίου που υπόσχεται ότι θα διαρκέσει δεκαετίες και θα φέρει δισεκατομμύρια, το ΥΠΕΚΑ αφιερώνει χρονικό διάστημα μόλις δύο μηνών και το ευτελές ποσό των 20.000 €. Αναπόφευκτα, το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών, που ήταν ο ανάδοχος, παρά τις επιστημονικά συνεπείς προθέσεις του, παρουσίασε μια απλή ανασκόπηση βιβλιογραφίας που αντιγράφηκε σχεδόν αυτούσια και στις δύο μελέτες. Ανάμεσα στα πολλά αρνητικά σημεία είναι ότι δεν εξετάζονται οι πιθανές αθροιστικές επιπτώσεις των διαφόρων οχλήσεων, δεν λαμβάνονται υπόψη σημαντικοί παράγοντες όπως ο τουρισμός και δεν προβλέπεται η εξέταση αντισταθμιστικών μέτρων, π.χ., προς την αλιεία και τα τρία εθνικά πάρκα που πιθανότατα θα επηρεαστούν.

Το παράξενο είναι ότι η εισήγηση της Περιφέρειας, ενώ στιγμάτισε λεπτομερώς τα αρνητικά σημεία, στο τέλος κατέληξε σε ΘΕΤΙΚΗ εισήγηση «αφού ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις μας». Στην πράξη αυτό δίνει το μήνυμα ότι η μελέτη είναι, σε γενικές γραμμές, αποδεκτή. Δεν έχουμε αμφιβολία ότι ο Περιφερειάρχης και το επιστημονικό δυναμικό της Δυτικής Ελλάδας θα παρακολουθήσουν το θέμα (συμφωνούμε με το παρατηρητήριο που

πρότεινε το ΤΕΕ). Ωστόσο, ο πολιτικός ρόλος του Περιφερειακού Συμβουλίου ήρθε σε δεύτερη μοίρα. Αν, για ένα τόσο σοβαρό θέμα, δεν μπορείς να επιστρέψεις μια πρόχειρη μελέτη, ποιος θα σε πάρει στα σοβαρά;

Εμείς διαφωνούμε συνολικά με την επιλογή της εξόρυξης υδρογονανθράκων ως αναπτυξιακή προοπτική. Εκείνοι όμως που συμφωνούν θα έπρεπε να είναι πιο συγκρατημένοι. Στρώνοντας «κόκκινο χαλί» σε κάθε τέτοια επένδυση «νομιμοποιούν» τον ελλιπή σχεδιασμό, χάνοντας επιπλέον μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος και της κοινωνίας και ειδικά αντισταθμιστικά οφέλη.

Μήπως, τελικά, το όλο σχέδιο για εξορύξεις υδρογονανθράκων στη Δυτική Ελλάδα αφορά σε μια οριακά επικερδή επένδυση, που «αξίζει τον κόπο» μόνο αν αγνοήσει το κοινωνικό και περιβαλλοντικό κόστος; Θα το μάθουμε μόνο αν είμαστε σοβαροί και τυπικοί απέναντί της.»

Αναμφισβήτητη και εντεινόμενη η κλιματική αλλαγή

του Τάσου Κρομμύδα

Ο καθηγητής του Berkeley, Richard Muller ήταν ένας από τους «σκεπτικιστές» της κλιματικής αλλαγής, έχοντας επιφυλάξεις κυρίως για τη μεθοδολογία που ακολουθούν οι επιστήμονες που υιοθετούν την κυρίαρχη άποψη. Προκειμένου να διαπιστώσει ο ίδιος αν το κλίμα αλλάζει και αν ευθύνονται για αυτό οι ανθρωπογενείς εκπομπές, ίδρυσε το Berkeley Earth Project, λαμβάνοντας μάλιστα χρηματοδότηση και από πολέμιους των μέτρων για την προστασία του κλίματος, όπως το ίδρυμα του δισεκατομμυριούχου ανθρακοβιομήχανου Koch. Συγκέντρωσε λοιπόν ιστορικά δεδομένα με 14,4 εκατομμύρια μετρήσεις θερμοκρασίας από 44.455 διαφορετικά σημεία του πλανή-

τη, με τις παλιότερες μετρήσεις να φτάνουν στο 1753.

Τα αποτελέσματα των ερευνών του τον σόκαραν και αφού δημοσίευσε την έρευνά του έγραψε ένα άρθρο στους New York Times με τίτλο «Ο προσηλυτισμός ενός σκεπτικιστή της κλιματικής αλλαγής».

Σύμφωνα με την έρευνά του, η μέση θερμοκρασία της γης αυξήθηκε κατά 1,38°C τα τελευταία 250 χρόνια και μάλιστα κατά 0,83°C τα τελευταία 50 χρόνια. Ο ίδιος ξεκαθαρίζει πως «οι άνθρωποι είναι σχεδόν εξ ολοκλήρου η αιτία» έχοντας διαπιστώσει πως η επίπτωση της ηλιακής δραστηριότητας είναι μηδενική και πως οι ηφαιστειακές εκρήξεις είχαν ασθενή επίδραση στον 20ο αιώνα.

Παράλληλα, μια νέα στατιστική ανάλυση επιστημόνων της NASA βρήκε πως λόγω της κλιματικής αλλαγής, η πιθανότητα ακραίων καυσώνων είναι πλέον πάρα πολύ πιο πιθανή σε σχέση με τα μέσα του 20ου αιώνα.

Η Αμερικανική Μετεωρολογική Εταιρεία, πάντα επιφυλακτική στις εκτιμήσεις

της, σε πρόσφατη επίσημη ανακοίνωσή της τόνισε πως η κλιματική αλλαγή είναι αναμφισβήτητη και πως κυρίαρχη αιτία για αυτό είναι οι ανθρωπογενείς εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

Πέρα από τις μελέτες και τις αναλύσεις, μια σειρά ανησυχητικών μετρήσεων ήρθαν να προστεθούν στον όγκο των δεδομένων που συνηγορούν πως το κλίμα της γης αλλάζει δραματικά:

- η NASA ανακοίνωσε πως τον Ιούλιο έλιωσε το 97% των παγετώνων της Γροιλανδίας σπάζοντας κάθε προηγούμενο ρεκόρ
- το Εθνικό Κέντρο Δεδομένων Χιονιού και Πάγου των ΗΠΑ ανακοίνωσε πως η έκταση του πάγου στην Αρκτική είναι η χαμηλότερη που έχει καταγραφεί ποτέ.
- Η Εθνική Ωκεανική και Ατμοσφαιρική Διοίκηση των ΗΠΑ ανακοίνωσε πως ο Ιούλιος ήταν ο θερμότερος μήνας και το 12μηνο Αυγούστου 2012 το θερμότερο 12μηνο στην ιστορία της χώρας.

Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών

Από την ίδρυση για προστασία... στην συγχώνευση!!!

Απορίες, ερωτήματα, επιφυλάξεις τίθενται για την αειφορική διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών έπειτα από την άστοχη αναδιοργάνωση υλοποίησης συγχώνευσης των 29 Φορέων Διαχείρισης (Φ.Δ.) σε 14.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση που εξέδωσε το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στις 24/07/2012 οι Φ.Δ. συγχωνεύονται σε 14 κατά προσέγγιση αντίστοιχα των Περιφερειών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας δημιουργείται ένας ενιαίος Φ.Δ. όπου θα αποφασίζει για τα περιβαλλοντικά θέματα της λιμνοθάλασσας Μεσολογίου-Αιτωλικού, Κοτυχίου-Στροφυλιάς και Χελμού-Βουραϊκού. Η διαδικασία αυτή αναμένεται να δημιουργήσει τόσο λειτουργικά προβλήματα στο συντονισμό και εποπτεία όσο και προβλήματα στη παρακολούθηση και προστασία των βιοτόπων λόγω της μεγάλης γεωγραφικής κατανομής.

Οι Φ.Δ. που είναι Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου θεσμοθετήθηκαν το 1999 ενώ τον Αύγουστο του 2002 ιδρύθηκαν και οριστικοποιήθηκαν με το νόμο 3044/2002 (με εξαίρεση το Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου το 2000 και το Εθνικό Πάρκο

Σχοινιά-Μαραθώνα 2002 που ιδρύθηκαν με προεδρικά διατάγματα) με βασικό σκοπό τη διοίκηση, διαχείριση και προστασία των περιοχών αρμοδιότητας του οικολογικού δικτύου Natura 2000.

Μέχρι σήμερα και παρόλα τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν αποτελούσαν τον πλέον ουσιαστικό μηχανισμό τοπικής περιβαλλοντικής συμμετοχής στη διαχείριση και προστασία των πυρήνων βιοποικιλότητας ενώ ταυτόχρονα ήταν κέντρα βιώσιμης οικοτουριστικής ανάπτυξης.

Οι κύριες δραστηριότητες των Φ.Δ. σύμφωνα με τον νόμο 2742/99 και το πρότυπο σχέδιο κανονισμού λειτουργίας υπηρεσιών και προσωπικού που είχε συνταχθεί από το πρώην Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., σημειακά ήταν:

1. Η εκπόνηση επιστημονικής έρευνας και μελετών στα όρια της περιοχής ευθύνης τους.
2. Η παροχή γνωμοδοτήσεων πριν από την προέγκριση χωροθέτησης και την έγκριση περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων που εμπíπτουν στις περιοχές ευθύνης.
3. Η προκήρυξη, ανάθεση και παρακολούθηση της εκτέλεσης

έργων (π.χ. μελετών, προμήθειας εξοπλισμού, εκτέλεσης τεχνικών έργων) που είναι απαραίτητα για την προστασία, διατήρηση, αποκατάσταση και ανάδειξη των προστατευόμενων αντικειμένων στα όρια της περιοχής ευθύνης.

4. Υποβολή προτάσεων για την ανάληψη ευρωπαϊκών προγραμμάτων και δράσεων σχετικά με την περιοχή ευθύνης του φορέα τα οποία προάγουν τους σκοπούς της διαχείρισης των προστατευόμενων αντικειμένων.

5. Ο έλεγχος εφαρμογής περιβαλλοντικών όρων/Εισηγήσεις για παραβάσεις όρων και περιορισμών.

6. Δραστηριότητες προβολής / εκδόσεις/εκδηλώσεις.

7. Λειτουργίες περιβαλλοντικής ενημέρωσης, εκπαίδευσης κοινού (σεμινάρια/ημερίδες/συνέδρια).

8. Λειτουργίες προσέλευσης/πληροφόρησης επισκεπτών (ίδρυση περιβαλλοντικών κέντρων πληροφόρησης-ευαισθητοποίησης).

9. Οργάνωση προγραμμάτων εθελοντών.

10. Η χορήγηση σημάτων ποιότητας και συνεργασίας σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εντός των προστατευόμενων περιοχών.

Οι προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας είναι δυναμικές και πολύτιμα στοιχεία για

την αναβάθμιση της επικοινωνίας του ανθρώπου με το φυσικό περιβάλλον (π.χ. υγρότοποι, χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές). Η διατήρηση και προστασία της βιολογικής τους ποικιλότητας και των ιδιαίτερων αξιών τους για την ικανοποίηση σύγχρονων αναγκών της παρούσας αλλά και των μελλοντικών γενεών κρίνεται απαραίτητη.

Τα αυτοφυή είδη κλωρίδας και άγριων ειδών πανίδας, οι τύποι οικοτόπων, τις κοινωνικές, οικονομικές, πολιτιστικές συνθήκες, οι φυσικές διεργασίες των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων χαρακτηρίζουν τις προστατευόμενες περιοχές ως φυσικά οικοσυστήματα αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπου και φύσης.

Το μεγαλύτερο ερώτημα που τίθεται μετά από αυτή την αρνητική εξέλιξη είναι ποια θα είναι η Ελληνική οικολογική διαδοχή των προστατευόμενων περιοχών και η διατήρηση της φύσης;

Μήπως τελικά βλέπουμε το δέντρο και χάνουμε το δάσος;

Κείμενο-Φωτογραφίες:
Διονύσης Χρ. Μαμάσης
Περιβαλλοντολόγος-Χαρτογράφος
info@mamasis.gr
M.Sc. Αειφορικής Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών

Γνωριμία με το Φτερωτό Κόσμο

Ο φτερωτός κόσμος ανοίγει τη φετινή σεζόν με δυο ιδιαίτερα σημαντικά είδη της ορνιθοπανίδας όπου παρατηρούνται στην προστατευόμενη περιοχή μελέτης παρακολούθησης. Στο φύλλο Σεπτεμβρίου σημειακή αναφορά θα κάνουμε στο μεγαλύτερο νυχτόβιο αρπακτικό το μπούφο που παρατηρείται στα Μαύρα Βουνά και στον καλοκαιρινό “κρυμμένο” επισκέπτη, την λιοστριτσίδα.

Μπούφος

Το μεγαλύτερο νυχτόβιο αρπακτικό (*Bubo bubo*) κατοικεί στα βουνά και στις σχισμές των βράχων καθώς και σε δασικά οικοσυστήματα στις κουφάλες των γέρικων δέντρων.

Το ύψος του φτάνει τα 75 εκ. με άνοιγμα φερούγων τα 1,7μ. Τα πορτοκαλοκόκκινα μάτια, το μεγάλο κεφάλι, το πυκνό σκούρο καφέ χνουδωτό φτέρωμα, οι μακριές τούφες αυτιών και η γεροδεμένη κατασκευή του μαγνητίζει τα βλέμματα των παρατηρητών.

Το είδος δεν μεταναστεύει και δεν απομακρύνεται από την περιοχή του, καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του. Στα Μαύρα Βουνά με τους απότομους γκρεμούς και στην κοιλότητα βράχων έχει εποικίσει ένα ζευγάρι Μπούφων μαζί με αρκετά άλλα φωλιάζοντα είδη.

Δραστήριος το σούρουπο και τη νύχτα κυνηγάει στην προστατευόμενη περιοχή της επικράτειας του (20 τετραγωνικά χιλιόμετρα) που γνωρίζει καλά. Τρέφεται με μικρά πουλιά ακόμη και με μεγάλου μεγέθους καθώς και με θηλαστικά, τρωκτικά, λαγούς, σκαντζόχοιρους κτλ.

Λιοστριτσίδα

Ο καλοκαιρινός περαστικός επισκέπτης η λιοστριτσίδα (*Hippolais olivetorum*) είναι ένα από τα είδη που χαρακτηρίστηκε η περιοχή ως Σημαντική για τα πουλιά (IBA GR098).

Ανήκει στην μεγάλη οικογένεια των εντομοφάγων πουλιών τις Συλβιίδες. Το μέγεθος του φτάνει τα 18 εκ. ενώ διακρίνεται για τις ανοιχτόχρωμες γκρι μακριές φτερούγες, τη μαύρη ουρά, τα γκριζογαλανά δυνατά πόδια με το πολύ μακρύ ράμφος.

Παρατηρείται δύσκολα γιατί παραμένει κρυμμένη στους πυκνούς θάμνους που φωλιάζει και στα κλαδιά χαμηλών δέντρων. Αν και το είδος έχει μεγάλο εύρος κατανομής στον ελλαδικό χώρο η υποβάθμιση των βιοτόπων του, οι εκτεταμένες πυρκα-

γιές, η έντονη χρήση αγροχημικών στις καλλιέργειες καθώς και η εγκατάλειψη-μείωση της κτηνοτροφίας απειλούν το πουλί.

Προτιμά θέσεις όπου υπάρχει διαθέσιμο επιφανειακό νερό ενώ το διατροφολογικό του μενού εκτός από έντομα περιλαμβάνει και ασπόνδυλα που βρίσκει στους θάμνους καθώς και φρούτα όπως μούρα και σύκα.

Τον καλοκαιρινό επισκέπτη θα τον συναντήσουμε αν είμαστε τυχεροί στην περιοχή από τα μέσα Απριλίου. Αναχωρεί για την Αφρική και για το μεγάλο του μεταναστευτικό του ταξίδι στα τέλη Ιουλίου με αρχές Σεπτεμβρίου.

Η ελπιδοφόρα προοπτική του ποδηλατικού τουρισμού

Η ποδηλασία έχει καθιερωθεί ως η πλέον οικολογική και οικονομική μορφή μετακίνησης στην πόλη. Βεβαίως το ποδήλατο είναι και μέσο άθλησης και ψυχαγωγίας. Η χρήση του ως μέσου ειδικού τουρισμού είναι το αντικείμενο του ευρωπαϊκού Δικτύου Eurovelo, που έχει αναλάβει βασιζόμενο στην εθελοντική προσφορά των μελών του να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την διάδοση της ιδιαίτερα οικολογικής αυτής μορφής τουρισμού.

Στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας για χάραξη υποδειγματικών διαδρομών και αναγνώριση σημείων ενδιαφέροντος κατά μήκος τους έφτασε στην Πάτρα στις 20 Αυγούστου, προερχόμενη από την Βενετία, πενταμελής ομάδα μελών του Eurovelo, αποτελούμενη από τέσσερις Τούρκους ποδηλάτες και το συντονιστή του ελληνικού τμήματος του Δικτύου Γ. Φαρφαρά. Την ομάδα υποδέχθηκαν και στήριξαν σε ότι αφορά την διαμονή και τις επαφές της μέλη της ΟΙΚΙΠΑ και του «Επιβάτη».

Την Τρίτη το πρωί στις 9 η ομάδα του Eurovelo, συνοδευόμενη από μέλη της ΟΙΚΙΠΑ και του «Επιβάτη» έγινε δεκτή από τον περιφερειάρχη κ. Α. Κατσιφάρα και τον Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών Γιώργο Γεωργιόπουλο στα Γραφεία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Αξίζει να σημειωθεί ότι η φιλοξενία των ξένων ποδηλατών ήταν χορηγία των πατρικών ξενοδοχείων «Βυζαντινό» της οδού Ρ.Φεραίου και Maison Grecque της οδού 25^{ης} Μαρτίου

Στην συνέχεια η ομάδα διέσχισε ποδηλατώντας την Β. Πελοπόννησο, έφτασε στον Πειραιά και περνώντας από Κρήτη και Ρόδο κατέληξε στην Μαρμαρίδα της Τουρκίας. Η διαδρομή πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της αξιολόγησης και καταγραφής των δυνατοτήτων επέκτασης της Μεσογειακής Οδού **EV8** που κινείται από τα Ανατολικά στα Δυτικά. Η διαδρομή ξεκινά από το Καντίζ της Ανδαλουσίας στην Ισπανία και από τα παράλια της Γαλλίας και το Μονακό, διασχίζει κάθετα την Ιταλία και μέσω Σλοβενίας, Κροατίας, Μαυροβούνιου και Αλβανίας συνεχίζει νότια μέσω Ηγουμενίτσας και Πάτρας για να καταλήξει στην Αθήνα.

Η όλη αποστολή γίνεται στο πλαίσιο μελέτης που ζήτησε και χρηματοδότησε η επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

(http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/tourism/iron-curtain-trail/files/ep_studyeurovelo_en.pdf)

Ο Ευρωπαϊκός Ποδηλατικός Τουρισμός εκτιμάται (ετησίως):

- 2.8 δις. ταξίδια στην Ευρώπη
- 25.6 εκατ. διανυκτερεύσεις, περίπου το 3% του συνόλου τουριστικών ταξιδιών των Ευρωπαίων
- Συνολικό οικονομικό αποτέλεσμα 54 δις. Ευρώ

Επίσης

- Οι τουρίστες με ποδήλατο ξοδεύουν κατά μέσο όρο 353 Ευρώ ανά ταξίδι
- Οι τουρίστες με ποδήλατο, ξοδεύουν κατά μέσο όρο 53 Ευρώ ημερησίως, από αυτά 21 Ευρώ για διαμονή, 16 Ευρώ για διατροφή, 8 Ευρώ για ψώνια και 8 Ευρώ για μετακινήσεις και δραστηριότητες

Οι Δυνατότητες του Eurovelo (στην πλήρη εφαρμογή του) εκτιμώνται ως εξής:

- 12.5 εκατ. ταξίδια ετησίως
- 33.3 ημερήσιες εκδρομές ετησίως
- Πιθανά συνολικά έσοδα 5 δις Ευρώ ετησίως

Το Eurovelo με εμπειρία ανάπτυξης διεθνών ποδηλατικών διαδρομών, δίνει τη δυνατότητα στις μικρές επιχειρήσεις να εμπλακούν στην ανάπτυξη των τοπικών στοιχείων του τουρισμού και τις τοπικές αρχές να επιδείξουν πρωτοβουλίες για τον αειφόρο τουρισμό. Επίσης ενισχύει την διακρατική συνεργασία δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του τουρισμού για βελτίωση των προϊόντων τους που προσφέρονται στις διακρατικές αγορές. Η εκμετάλλευση της μοναδικής πολιτιστικής κληρονομιάς και της διεθνούς αναγνώριση της περιοχής της Μεσογείου ως τουριστικού προορισμού αποτελεί ένα ιδανικό περιβάλλον για την δημιουργία ενός διακρατικού βιώσιμου τουριστικού ποδηλατικού προϊόντος.

Περισσότερες πληροφορίες και φωτογραφίες στα ιστολόγια και τις ιστοσελίδες <http://eurovelogreece.blogspot.gr> <http://action2life.blogspot.com> www.action2life.eu www.action2life.gr/ <http://ecology-salonika.org>

Πληροφορίες: Γιώργος Φαρφαράς
6936 888967
Υπεύθυνος Ελληνικού Συντονιστικού Κέντρου Eurovelo

Η ομάδα του ΕΥΡΟΒΕΛΟ μπροστά από την Περιφέρεια Δυτ. Ελλάδας

Πυρκαγιές: Τραγωδία ο Αύγουστος

Ο απολογισμός των πυρκαγιών του φετινού Αυγούστου, σύμφωνα με τα ως τις αρχές Σεπτεμβρίου δημοσιευμένα στοιχεία ήταν ιδιαίτερα ανησυχητικός. Μετά ένα σχετικά ανεκτό 2011, όταν οι συνολικές απώλειες ήταν (349.621,5) στρέμματα είχαμε φέτος μόνο τον Αύγουστο και μόνον για τις (38) από τις (1782) μεγαλύτερες αγροτοδασικές πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν στη χώρα, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών Δασικών Πυρκαγιών (E.F.F.I.S), καμένη έκταση (370.401) στρεμμάτων, δηλαδή τον φετινό Αύγουστο κήκε έκταση μεγαλύτερη από το άθροισμα των καμένων εκτάσεων όλων των μηνών του έτους 2011.

Κορυφαία σε μέγεθος καταστροφή η τραγωδία της Χίου. Είναι φανερό, πέρα από την διατήρηση σε υψηλό επίπεδο της επαγρύπνησης και τον ζεστό Σεπτέμβριο που διανύουμε, ότι τόσο η πρόληψη όσο και η καταστολή των δασικών πυρκαγιών έχουν σοβαρότατα ελλείμματα. Γιατί όσο και να είχαμε ισχυρούς ανέμους τον Αύγουστο και αρκετές περιπτώσεις που τεκμηριώθηκε εμπρησμός, δεν μπορεί να γίνει δεκτό να προχωρεί η φωτιά από το μέ-

σον μέχρι σχεδόν την νότια ακτή της Χίου επί πέντε συνεχείς μέρες και να μην ανακόπτεται.

Όπως δήλωσε (στην εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ) ο ειδικός στις πυρκαγιές δρ Γαβριήλ Ξανθόπουλος η ανακοπή αυτού του είδους των πυρκαγιών γίνεται μόνο με μεθόδους «έμμεσης προσβολής» δηλαδή χρήση, πέραν των αντιπυρικών ζωνών και του «αντίπυρος» δηλαδή μελετημένης φωτιάς που μπαίνει από τις δυνάμεις πυρόσβεσης σε κατάλληλη περιοχή ώστε να ελέγχεται το τι θα κάψει. Αυτή η φωτιά δημιουργεί μια λωρίδα αποψιλωμένου εδάφους που ανακόπτει πυρκαγιές σαν της Χίου, όπου η προσβολή του μετώπου λόγω μεγέθους της φωτιάς και ανέμου είναι σχεδόν παντελώς αναποτελεσματική. Η εμμονή της Πυροσβεστικής στην αποφυγή των έμμεσων μεθόδων πρέπει επειγόντως να λάβει τέλος γιατί (κυριολεκτικά) καήκαμε.

Μια ακόμη σημαντική διάσταση είναι η **περικοπή κονδυλίων και μέσων από τις δασικές υπηρεσίες σε σχέση με το έργο της πρόληψης.** Είναι ανοησία να κόβουμε κονδύλια που θα διετίθεντο στην απομάκρυνση καύσιμης ύλης από τα δάση, την έγκαιρη συντήρηση των αντιπυρικών ζωνών, την συντήρηση δεξαμενών νερού για πυρόσβεση κλπ και στη συνέχεια να πληρώνουμε πολλαπλάσια σε αποζημιώσεις, όπως στην περίπτωση των βαρειών απωλειών μαστιχόδενδρων στην Χίο. Είναι σαφές ακόμη ότι επιβάλλεται τολμηρότερα και χωρίς δογματισμούς να προχωρούμε

στην επιλεκτική και με παραγωγικό όφελος υλοτομία των δασών, ιδίων των πευκοδασών, ώστε να επιτυγχάνεται αραιώση, απομάκρυνση των εύφλεκτων γερασμένων δέντρων και ανανέωση του δάσους.

Τέλος, σε ότι αφορά τα περιστατικά δάση, τα οποία ιδίως επλήγησαν στην περιοχή της Αχαΐας πέραν των κλασικών μέτρων πρόληψης φαίνεται ότι κυριότερο αντιπυρικό μέτρο που μπορούμε να λάβουμε είναι η προώθηση του Κτηματολογίου. Η ασάφεια ορίων ιδιωτικών εκτάσεων και δημοσίων δασών που προκύπτει μετά τις πυρκαγιές φαίνεται ότι βολεύει κάποιους. Με την κλιματική αλλαγή να χειροτερεύει πολύ τα πράγματα (κάθε καλοκαίρι τα τελευταία χρόνια είναι ζεστότερο από τα προηγούμενα), η έλλειψη μιας ολοκληρωμένης πολιτικής πρόληψης και καταστολής των πυρκαγιών προκαλεί αφόρητο οικολογικό αλλά και οικονομικό κόστος στην χειμαζόμενη από την οικονομική κρίση πατρίδα μας.

Ή ξυπνάμε ή το 2007 της Ηλείας θα γίνει σύνηθες σενάριο.

Γ. Κανέλλης

Σαράβαλα στους δρόμους

Για την ανάγκη και τους πολλούς λόγους που επιβάλλουν την συστηματική και ολική απομάκρυνση (και ανακύκλωση) των εγκαταλελειμμένων οχημάτων από τους δρόμους της Πάτρας (και όχι μόνο βέβαια) έχουμε και πάλι γράψει.

Παρότι οι πληροφορίες που έχουμε από την δημοτική αρχή είναι ότι υπάρχει εργολάβος που έχει αναλάβει τον εντοπισμό,

διαδικασία προειδοποίησης και στην συνέχεια παραλαβή και απομάκρυνση των παρατημένων για μακρό χρονικό διάστημα οχημάτων δεν μπορούμε να μην εκφράσουμε την εκτίμησή μας ότι οι ρυθμοί απομάκρυνσης των εστιών αυτών ρύπανσης των δρόμων και άσκοπης κατάληψης πολύτιμων θέσεων στάθμευσης είναι κάτω του παραδεκτού.

Παραθέτουμε προς στήριξη της εκτίμησής μας δύο χαρακτηριστικές φωτογραφίες: και οι δύο αφορούν οχήματα για τα οποία έχουμε προσωπική αντίληψη ότι ο χρόνος εγκατάλειψής τους μετριέται σε έτη. Το πρώτο, βρίσκεται στην Βύρωνος και Φωτήλα, δίπλα στα Ψηλαλώνια και είναι προφανές από τα ην κατάσταση του ότι (μισοδιαλυμένο, ανοικτό, χωρίς αριθμό) ότι δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί «όχημα» αλλά υπόλειμμα οχήματος, που, κατά τη γνώμη μας δεν χρειάζεται καν δι-

Φωτήλα και Βύρωνος

αδικασία ειδοποίησης πριν την απομάκρυνσή του. Το δεύτερο, στην οδό Σωσιπάτρου και Μπεν. Ρούφου, χάσκει χρόνια με ανοικτό παράθυρο, χωρίς αριθμό και πλήθος βλάβες που το καθιστούν απλώς και μόνο θύλακα βρωμιάς.

Είναι άραγε πολύ να αναρωτηθούμε γιατί τέτοιες χτυπητές περιπτώσεις (που δεν είναι καθόλου λίγες) δεν απομακρύνονται με συνοπτικές διαδικασίες ;

Σωσιπάτρου

Απορρίμματα: Ώρες ευθύνης

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟ Ν. ΑΧΑΪΑΣ

Συνέχεια απ'τη σελίδα 1

Σημειώνουμε ακόμη, ότι στην συνεδρίασή του της 28^{ης} Αυγούστου το Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδος άνοιξε το δρόμο για τη ν κατασκευή του ΧΥΤΑ Δυτικής Αιγιαλείας στην (ακατάλληλη βέβαια) θέση Παπανικολού δίπλα στην κοίτη του Φοίνικα, εγκρίνοντας της τροποποίηση της σχετικής σύμβασής. Αξιοσημείωτο είναι όμως ότι στην Αιγιαλία γίνονται κινήσεις για την συγκρότηση λαϊκής πρωτοβουλίας με σκοπό την προώθηση της πλήρους διαλογής στην πηγή των απορριμμάτων, στα πρότυπα ανάλογης κίνησης πολιτών που προχωρεί θετικά στη Λακωνία.

Τα μέλη της Οικολογικής Κίνησης Πάτρας, έχοντας πάντοτε ενεργά τοποθετηθεί και παρέμβει στις εξελίξεις με στόχο τη βιώσιμη διαχείριση των απορριμμάτων, θεωρούμε αναγκαίο να υπογραμμίσουμε τα παρακάτω:

- Τόσο στην Αχαΐα όσο και στους άλλους δύο νομούς καίριας σημασίας είναι η μέθοδος διαχείρισης που θα επιλεγεί να είναι βιώσιμη οικολογικά και ανεκτή οικονομικά. Και τα δύο αυτά χαρακτηριστικά συγκεντρώνει μόνο η κομποστοποίηση με διαλογή του οργανικού μέρους στην πηγή και παράλληλη επιμελή ανακύκλωση των μη οργανικών.
- Μεγάλη σημασία έχει η κατανόηση τόσο από τα δημοτικές αρχές ότι ακόμη και ο καλύτερα λειτουργών ΧΥΤΑ δεν αποτελεί λύση. Αν δεν αναλάβουν οι αρχές την ευθύνη τους για επιμελή λειτουργία των χώρων διαχείρισης ως ΧΥΤΥ

(Χώροι Υγειονομικής ταφής Υπολειμμάτων) αφενός και του συστήματος αποκομιδής αφετέρου οι χώροι διαχείρισης θα οδηγηθούν γρήγορα σε κορεσμό και οι Μονάδες σε δυσλειτουργία.

- Οι πολίτες επίσης και οι επιχειρήσεις, ιδίως του τομέα της εστίασης, πρέπει και έχουν συμφέρον οικονομικό και ποιότητας ζωής να αναλάβουν την καθημερινή ευθύνη της επιμελούς διαλογής του οργανικού μέρους στο νοικοκυριό, στην επιχείρηση και εξίσου επιμελούς ανακύκλωσης όλων των υπολοίπων και όχι μόνο του χαρτιού και των συσκευασιών. Προς τούτο απαιτείται συστηματική και μόνιμη καμπάνια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που μπορεί να στηριχθεί τόσο στα έσοδα από την ανακύκλωση όσο και σε κονδύλια ευρωπαϊκών προγραμμάτων.
- Οι λαϊκές πρωτοβουλίες για την βιώσιμη διαχείριση των απορριμμάτων είναι ότι πιο ελπιδοφόρο στο δύσκολο αυτό θέμα και οι Δήμοι έχουν καθήκον και συμφέρον να βρουν τους τρόπους συνεργασίας μαζί τους.
- Τέλος να μην ξεχνάμε την ανάγκη για συστηματική και σε όλους τους Δήμους της Περιφέρειας λειτουργία των λοιπών ρευμάτων αποβλήτων (συσκευές, ορυκτέλαια, λάστιχα κλπ) καθώς και την ανάγκη εφαρμογής της νομοθεσίας για την ανακύκλωση των αποβλήτων εκσκαφής και κατεδάφισης.

Ας βάλουμε καλά στο μυαλό μας τούτο:

Αν η διαχείριση των απορριμμάτων μας δεν χαρακτηρίζεται από βιωσιμότητα και υπευθυνότητα, τόσο εκ μέρους των αρχών όσο και εκ μέρους του πολίτη, θα παραμείνει βρώμικη και αδιέξοδη υπόθεση που θα κοστίζει όλο και πιο δυσβάστακτα ποσά.

Αποχαιρετισμός στη Ρίκη μας

Εφυγε, ξαφνικά αλλά και τόσο πρόωρα απ' τη ζωή, η αγαπημένη μας φίλη Ρίκη Οικονόμου. Εκπαιδευτικός (βιολόγος) με πολύχρονη ενασχόληση με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, μέλος της ΟΙΚΙΠΑ, δραστήρια ορειβάτισσα και πάνω απ' όλα ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ, η Ρίκη έχασε τη μάχη με την επάρατο στις 23 Αυγούστου.

Την αποχαιρέτησαμε στο τελευταίο της ταξίδι με το παρακάτω κείμενο.

«Εμείς τα μέλη της Οικολογικής Κίνησης Πάτρας θα θέλαμε να σου εκφράσουμε μέσα από την ψυχή μας τις θερμότερες ευχαριστίες μας, για όσα προσέφερες τόσα πολλά χρόνια κι εσύ σα σημαντική συνοδοιπόρος μας, στην προστασία του περιβάλλοντος, που τόσο αγάπησες.

Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ τη συνεχή και αγωνιστική συμμετοχή σου στους ακτιβισμούς και τις διαμαρτυρίες μας στους υπεύθυνους κρατούντες. Πάντα ήσουνα με το Μάκη σου εκεί μαζί μας σε πορείες, σε διαδηλώσεις, σε χάρπενγκ διάφορα και σε όλες τις εκδηλώσεις μας, προσφέροντας διαρκώς από το περίσσειμα της μεγάλης σου καρδιάς.

Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ την πολύτιμη βο-

Η αγαπημένη μας Ρίκη στην τελευταία συμμετοχή της στο χάρπενγκ της ΟΙΚΙΠΑ κατά τη διάρκεια του φετινού πατρινού καρναβαλιού.

ήθεια, που εσύ σαν έμπειρη ορειβάτισσα προσέφερες ολοπρόθυμα στη διοργάνωση και πραγματοποίηση τόσων και τόσων οικότουριστικών μας εκδρομών, πολλές φορές και σαν οδηγός μας. Στο φάργκι του Βίκου (1η Οκτώβρη 1994) δεν ήτανε που η πιτσιρικαρία της γαλαρίας σου' φτιαξε στικάκι και φώναζε ρυθμικά: «Ρίκη-Ρικάκι καλό μας οδηγάκι, που μας

πήγες στη χαράδρα και μας έπιασε ζαλάδα!»;

Ή μήπως νομίζεις ότι θα ξεχάσουμε εκείνες τις τεράστιες εύγευστες βασιλόπιτες πασπαλισμένες με άχνη, που έφτιαχνες επί σειρά ετών με τα ακούραστα κεράκια σου και μας τις προσέφερες αφιλοκερδώς για την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας μας; Κάποτε από λεπτότητα, τολμήσαμε να σου προτείνουμε να σου δώσουμε τα ... αυγά για την ετοιμασία κάποιας από αυτές και «άστραφες και βρόντηξες», ...όσο βέβαια μπορούσες να το κάνεις εσύ η πάντα γλυκιά και χαμογελαστή Φίλη μας!

Όχι Ρίκη! Νάσαι σίγουρη ότι τίποτα από όλα αυτά δε θα ξεχαστεί. Όλα θα παραμείνουν πάντα ερμητικά κλεισμένα μέσα στις καρδιές μας, όπως θα παραμένει και η θετική αύρα που απέπνεε η παρουσία σου με το γλυκό σου χαμόγελο, τον ήπιο χαρακτήρα σου και τη ...μόνιμη διάθεσή σου για βοήθεια και συμπαράσταση.

Οι ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ σαν και σένα Ρικάκι να ξέρεις ότι δεν ξεχνιούνται, αλλά μνημονεύονται παντοτινά σαν παραδείγματα άξια προς μίμηση για τους νεότερους.

Θα σε θυμόμαστε πάντα με αγάπη!